

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/29/2020
Identifikačné číslo spisu: 2514010369
Dátum vydania rozhodnutia: 28.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Piovartsy
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:2514010369.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Piovartsyho a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Dany Wänkeovej v trestnej veci obvineného H. O. pre zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného H. O. podanom prostredníctvom obhajcu JUDr. Igora Horanského proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, na neverejnom zasadnutí konanom 28. júla 2021, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného H. O. sa odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Piešťany z 5. septembra 2018, sp. zn. 2T/118/2014, bol obvinený H. O. uznaný za vinného zo spáchania v bode 1/ rozsudku zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona a v bode 2/ rozsudku prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

1/ najmenej v období od 29. augusta 2013 do 1. decembra 2013 v meste J. ako aj na iných miestach po tom, ako žil v spoločnej domácnosti spolu s H. F., túto opakovane najmenej 72-krát telefonicky, 8-krát prostredníctvom MMS správ a 533-krát prostredníctvom SMS správ kontaktoval, vo väčšine prípadov proti jej vôli, a to z mobilných telefónnych čísiel XXXX XXX XXX, XXXX XXX XXX a XXXX XXX XXX na telefónne číslo XXXX XXX XXX, pričom ju opakovane pod hrozbou násillia ako aj inej ťažkej ujmy nútil, aby si vybrala jednu z variant A, B, C s tým, že podľa varianty A budú mať spolu dieťa a on bude naň platiť výživné, podľa varianty B sa stretnú raz do týždňa na dve hodiny a budú mať sex a podľa varianty C ak si nevyberie žiadnu z prvých dvoch variant, príde o prácu, auto, pôjde do väzenia na dva roky natvrdo, nenechá ju na pokoji, bude jej volať a písať, nikdy nebude mať pokoj, doplatia na to všetci okolo nej, zabije ju, rozbije jej hlavu, vytečie jej mozog, spáli ju v aute, tiež jej uvádzal, že ak si vyberie variantu B, bude mať pokoj, nebude problém a bude pohoda, taktiež ju nútil, aby s ním komunikovala, telefonovala mu, inak zverejní jej nahé fotky na internete, na Facebooku, pošle ich jej zamestnávateľovi a na obecné úrady, kde žijú jej príbuzní, na čo jej zaslal viacero jej nahých fotiek z ich

spoločného domáceho videa, zároveň jej uvádzal, že je 24 hodín denne sledovaná, následkom čoho mala strach chodiť sama do práce a do obchodu, pričom v dňoch 8. októbra 2013 až 10. októbra 2013 jej zasielal SMS správy z telefónneho čísla XXXX XXX XXX, formulované tak, aby navodzovali dojem, že sú od príslušníkov polície Národnej kriminálnej agentúry (NAKA) a títo ju chcú ochrániť, že už došlo k nejakému ublíženiu na zdraví, že aj jej sa môže niečo stať, a dňa 15. novembra 2013 o 08:14 hod. jej zaslal proti jej vôli mail z adresy O..M. na adresu G..R., v ktorom jej prial všetko najhoršie, aby nikdy nemala deti, rodinu, a všetko zlé, a ako jej sľúbil, tak skončí, za čo dá krk, čím vzbudil u menovanej dôvodnú obavu o jej zdravie a život, ako aj život a zdravie jej blízkych osôb a podstatným spôsobom zhoršoval kvalitu jej pracovného aj súkromného života,

2/ dňa 14. októbra 2013 v čase o 07:15 hodine v areáli firmy K. Z. v V. fyzicky napadol H. F., a to tak, že ju chytil za ruku a zhodil ju na zem, kde jej povedal, že ju nenávidí, a uviedol, že na druhej strane cesty je človek, ktorý ju zastrelí, keď bude chcieť utiecť alebo kričať, a nikdy ju nenechá na pokoji.

Podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 41 ods. 2 Trestného zákona, § 36 písm. j) Trestného zákona, § 38 ods. 3 Trestného zákona a § 39 ods. 1 Trestného zákona bol za to obvinený H. O. odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky.

Výkon uloženého trestu odňatia slobody okresný súd obvinenému podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona odložil a zároveň mu uložil probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona mu určil skúšobnú dobu 3 (tri) roky.

Súd prvého stupňa zároveň podľa § 51 ods. 3 písm. f) Trestného zákona uložil obvinenému obmedzenie spočívajúce v zákaze kontaktu s H. F., nar. XX. C. XXXX, bytom G. XX, J., v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami, a podľa § 51 ods. 4 písm. a) Trestného zákona povinnosť spočívajúcu v príkaze nepriblížiť sa k H. F., nar. XX. C. XXXX, bytom G. XX, J., na vzdialenosť menšiu ako päť metrov a nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia.

Ohľadom náhrady škody okresný súd podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodenú H. F., nar. XX. C. XXXX, bytom G. XX, J., odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

Proti tomuto rozsudku včas podali odvolania prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany (v neprospech obvineného) i obvinený H. O., pričom Krajský súd v Trnave rozsudkom z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, na podklade odvolania prokurátora rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 3 Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu a zároveň, rozhodujúc sám na základe § 322 ods. 3 Trestného poriadku, obvinenému H. O. uložil podľa § 189 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 36 písm. j), § 38 ods. 3, § 41 ods. 2 a § 39 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky a 6 (šesť) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona obvineného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného H. O. zamietol.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený H. O. prostredníctvom obhajcu JUDr. Igora Horanského dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku.

V úvodnej časti dovolania obvinený zrekapituloval priebeh doterajšieho konania, zhrnul odôvodnenie prvostupňového rozsudku a pripomenul vybrané časti svojej argumentácie, na ktorej založil proti nemu podané odvolanie.

Naplnenie dovolacích dôvodov uplatnených podľa § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. e)

Trestného poriadku odôvodnil nasledovne:

„Následne (pozn. súdu: po podaní odvolania proti prvostupňovému rozsudku) bol spis predložený Krajskému súdu v Trnave, kde vec napadla senátu v zložení predseda senátu JUDr. Martin Žovinec, členovia senátu Mgr. Kristína Ferenciová a JUDr. Vladimír Tencer. Dňa 4. septembra 2019 bol na odvolací súd podaný zo strany obhajcu návrh na predloženie prejudiciálnej (pozn. súdu: správne prejudiciálnej) otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, ktorého predmetom bolo posúdenie, či predmetné trestné konanie prebieha spôsobom zlučiteľným s právom Európskej únie, a to v súvislosti s namietaním nezákonnosti dôkazov (záznamov telefonických hovorov a písomných prepisov MMS správ). Dňa 10. októbra 2019 bol zo strany obhajcu doručený na odvolací súd návrh sťažovateľa na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa. V tomto návrhu došlo aj k vzneseniu námietky zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu Trnava, pretože z nich vyplýva pomer zákonných sudcov v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Odsúdený svoj návrh ďalej odôvodnil tým, že toho dňa zistil, že predseda senátu JUDr. Martin Žovinec v minulosti spolupracoval a bol kolegom splnomocnenej právnej zástupkyne poškodenej JUDr. B. M., pričom v ich prípade nešlo iba o všedné kolegiálne vzťahy, ale aj bližšie priateľské a priateľsko-rodinné a osobné vzťahy, ktoré pretrvávajú doteraz a tieto skutočnosti zakladajú jeho pomer k poškodenej strane a aj k veci v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku a vyvolávajú dôvodné pochybnosti o jeho nezaujatosti. Takéto bližšie osobné vzťahy má splnomocnená zástupkyňa poškodenej aj s inými sudcami Krajského súdu v Trnave. Zároveň pán JUDr. Martin Žovinec je predsedom trestného kolégia aj členom súdnej (pozn. súdu: zrejme mal na mysli sudcovskej) rady na Krajskom súde v Trnave, čím má vplyv voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave. Na základe uvedených dôvodov sa sťažovateľ domnieva, že sudcovia Krajského súdu v Trnave nemôžu v prejednávanej veci konať objektívne, nezaujato, spravodlivo a nestranne, v súlade so zákonom pre ich vzťah k prejednávanej veci a poškodenej strane práve kvôli osobe splnomocnenkyne poškodenej. V tomto podaní bolo poukázané aj na prietahy v konaní zo strany odvolacieho súdu, čo bol aj ďalší dôvod na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa. Prietahy sťažovateľ vidí v tom, že dňa 4. septembra 2019 elektronicky a následne dňa 5. septembra 2019 bol doručený návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Tomuto návrhu o námietkach v ňom obsiahnutých doposiaľ Krajský súd nevyhovел a ani o návrhu nerozhodol, a teda konanie v zmysle § 273 ods. 5 Trestného poriadku neprerušil, pričom sa tak stalo z dôvodu predpojatosti sudcov. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhoval, aby predmetná vec bola podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o delegácii veci inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podaním zo dňa 11. novembra 2019, ktoré bolo odvolaciemu súdu doručené dňa 14. novembra 2019, odsúdený doplnil návrh na odňatie a prikázanie veci inému súdu, v ktorom uviedol, že jeho obhajca dňa 5. novembra 2019 na Krajskom súde v Trnave nahliadol do trestného spisu, pričom zistil, že sa tam nachádza listina s názvom „rozsudok v mene republiky“, ktorý vo fotokópii priložil spolu s úradným záznamom o nahliadnutí do spisu. Odsúdený v podaní uviedol, že táto skutočnosť sama osebe len zvyrazňuje predpojatosť predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a vyvoláva vážne a dôvodné pochybnosti o jeho nestrannosti, ako aj pochybnosti o nestrannosti všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave. Pokiaľ nedošlo k porade senátu, nemôže existovať ani rozsudok a už vôbec nie taký, aký sa nachádza v spise Krajského súdu v Trnave. Ďalším dôvodom predpojatosti predsedu senátu a sudcov Krajského súdu v Trnave je fakt, že i napriek vznesenej námietke zaujatosti voči predsedovi senátu a ostatným sudcom Krajského súdu v Trnave a jeho návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa, podaného na súde dňa 10. októbra 2019, doposiaľ o tejto námietke nebolo rozhodnuté a ani vec nebola predložená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Opätovne sa sťažovateľ domáhal rozhodnutia o vznesenej námietke zaujatosti v zmysle § 32 ods. 3 Trestného poriadku a následne žiadal vec predložiť Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie o delegácii veci. V tejto súvislosti sťažovateľ písomne žiadal Najvyšší súd Slovenskej republiky o preskúmanie nezákonného postupu (nečinnosti) odvolacieho súdu.

Dňa 21. novembra 2019 sa na odvolacom súde konalo verejné zasadnutie, kde predseda senátu oboznámil o rozhodnutí o vznesenej námietke zaujatosti zo dňa 20. novembra 2019 a verejné zasadnutie odročil na deň 9. januára 2020. Proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. novembra 2019, ktorým rozhodol o tom, že členovia senátu JUDr. Martin Žovinec, Mgr. Kristína Ferenciová a Mgr.

Pavol Macháč nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, podal sťažovateľ prostredníctvom svojho obhajcu sťažnosť dňa 22. novembra 2019, ktorú odôvodnil po doručení písomného vyhotovenia uznesenia najmä tým, že vo vzťahu k tomu, že námietka zaujatosti nebola podaná včas, sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že tieto boli podané včas a bezodkladne po tom, čo sa o nich dozvedel v P. pri výkone svojej pracovnej činnosti, teda v čase podania námietok a návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého stupňa a druhu. V tejto súvislosti s poukazom na skutočnosť, že súd o tejto námietke konal a rozhodol, ako to vyplýva z odôvodnenia touto sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, napokon samo osebe potvrdzuje skutočnosť, že namietané skutočnosti boli opodstatnené a relevantné, a to tak v tvrdení o blízkom vzťahu medzi predsedom senátu, respektíve ostatnými sudcami Krajského súdu v Trnave a splnomocnenkyňou poškodenej, ako aj vo vzťahu ku skutočnosti, že predseda senátu je zároveň predsedom trestného kolégia a členom sudcovskej rady, a teda má priamy dosah na ostatných sudcov krajského súdu, ale napokon aj vo vzťahu k tomu, že dňa 4. septembra 2019 elektronicky a následne dňa 5. septembra 2019 bol doručený návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva. Tomuto návrhu a námietkam v ňom obsiahnutým doposiaľ krajský súd nevyhovel a ani o návrhu nerozhodol, a teda ani konanie v zmysle § 283 ods. 5 Trestného poriadku neprerušil, čo je taktiež vzhľadom na pomer konajúceho súdu k veci dôvod na odňatie a prikázanie veci inému súdu, pričom o tomto návrhu napokon súd nerozhodol ani v touto sťažnosťou napadnutom uznesení. V ďalšej sťažnostnej námietke sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že listina „Rozsudok v mene Slovenskej republiky“ nachádzajúca sa v spise Krajského súdu v Trnave, ktorá podľa vyjadrenia odvolacieho súdu nebola súčasťou súdneho spisu a išlo iba o pomôcku sudcu spravodajcu a obsahuje návrh rozhodnutia, ktorý doposiaľ nebol predmetom porady senátu odvolacieho súdu, bola v čase podania námietok, teda dňa 11. novembra 2019 súčasťou trestného spisu Krajského súdu v Trnave, ktorý je súčasťou jeho trestného spisu a je po formálnej a obsahovej stránke relevantným rozsudkom (vrátane označenia tejto listiny ako „Rozsudok v mene Slovenskej republiky“) vyhotovená v súlade so zákonom pre vyhlásenie rozsudku na pojednávaní. Pokiaľ by malo ísť iba o pomôcku, ktorá by mala slúžiť výlučne pre sudcu spravodajcu a jeho potreby, nebola by napísaná po formálnej stránke v podobe, v akej sa nachádza v spise. Existencia tejto listiny, po formálnej a obsahovej stránke spĺňajúcej náležitosti rozsudku pre jeho vyhlásenie, teda jednoznačne poukazuje na zaujatosť predsedu senátu a ostatných členov senátu pre ich pomer k veci, a to vzhľadom na samotnú skutočnosť, že o odvolaní obžalovaného a prokurátora je už rozhodnuté, a to ešte pred vykonaním samotného odvolacieho verejného zasadnutia, čo je v absolútnom rozpore s ustanovením § 169 v spojení s § 170 Trestného poriadku, keďže doposiaľ nedošlo k porade senátu (čo napokon konštatuje aj konajúci súd v odôvodnení touto sťažnosťou napadnutého uznesenia), nemôže existovať ani rozsudok, ktorý však existuje. V závere odôvodnenia sťažnosti sa sťažovateľ opätovne v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku domáha odstúpenia a predloženia návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa obsiahnutého tak v podaní zo dňa 9. októbra 2019 (č. l. 1168), ako aj zo dňa 11. novembra 2019 (č. l. 1174) Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Zároveň bol odvolací súd upozornený, že vo veci sa nejedná o prípad v zmysle § 23 ods. 3 Trestného poriadku, pretože termín verejného zasadnutia na deň 9. januára 2020 bol určený až po tom, čo bol súdu doručený návrh a jeho doplnenie na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa, a tieto fakty bránia uskutočniť nariadené verejné zasadnutie dňa 9. januára 2020.

Dňa 27. decembra 2019 podal obhajca odsúdeného, ako ďalší prostriedok ochrany práv sťažovateľa, sťažnosť na postup súdu podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, kde bol namietaný nesprávny procesný postup senátu krajského súdu, keď dňa 21. novembra 2019 vyhlásil uznesenie o tom, že členovia senátu JUDr. Martin Žovinec, Mgr. Kristína Ferenciová a Mgr. Pavol Macháč nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, pričom toto uznesenie malo byť v súlade s ustanovením § 177 písm. d) Trestného poriadku vyhlásené na neverejnom zasadnutí dňa 20. novembra 2019 a dňa 21. novembra 2019, podľa názoru obhajoby, malo byť toto uznesenie písomne vyhotovené a doručené procesným stranám. Ako na ďalšie prieťahy v konaní bolo poukázané na to, že dňa 4. septembra 2019 elektronicky a následne dňa 5. septembra 2019 bol súdu doručený návrh na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva a tomuto návrhu a námietkam v ňom obsiahnutým doposiaľ odvolací súd nevyhovel a ani o návrhu doposiaľ nerozhodol a konanie v zmysle § 283 ods. 5 Trestného poriadku neprerušil, čo je aj

vzhľadom na pomer konajúceho súdu k veci dôvod na odňatie a prikázanie veci inému súdu. Ako na hlavný dôvod priťahov v konaní zo strany odvolacieho súdu bolo namietané to, že uvedený senát odvolacieho súdu doposiaľ nepostupoval v súlade s ustanovením § 23 ods. 1 Trestného poriadku a vec nepredložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky. Tento namietaný postup senátu odvolacieho súdu senát odôvodnil tým, že nie je povinný vyhovieť všetkým návrhom a žiadosťiam obžalovaného, pokiaľ dôjde k záveru, že tieto nie sú dôvodné, a pokiaľ súd nesúhlasí s právnym názorom obžalovaného, respektíve jeho obhajcu, ani s ním navrhovaným postupom v konaní, neznamená to, že by konal voči obžalovanému zaujato. Sťažovateľ sa aj tu domnieval, že v danej veci odvolací senát koná zaujato, čomu svedčí najmä skutočnosť, že listina „Rozsudok v mene Slovenskej republiky“ sa nachádzala v spise Krajského súdu v Trnave, ale údajne nebola súčasťou súdneho spisu a išlo iba o pomôcku sudcu spravodajcu. Táto listina však obsahovala návrh meritórneho rozhodnutia v predmetnej veci, ktorý doposiaľ nebol predmetom porady senátu odvolacieho súdu. Odsúdený do dnešného dňa nebol o vybavení tejto sťažnosti a prípadných prijatých opatreniach na odstránenie zistených nedostatkov upovedomený.“

Ku všetkým vyššie uvedeným dôvodom dovolania [vyjadreným v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. e) Trestného poriadku] a navyše aj na odôvodnenie dôvodu dovolania uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku taktiež uviedol:

„Dňa 7. januára 2020 odsúdený písomne odvolal plnú moc k jeho obhajobe, ktorú udelil advokátovi JUDr. Igorovi Horanskému dňa 7. marca 2016, pričom táto listina bola odvolaciemu súdu doručená dňa 8. januára 2020. v tomto podaní odsúdený výslovne upozornil odvolací súd na skutočnosť, že došlo k zaniknutiu právneho dôvodu, pre ktorý bol v konaní ustanovený náhradný obhajca a výslovne žiadal, aby iba jemu boli doručované všetky rozhodnutia Krajského súdu v Trnave a tiež z týchto dôvodov požiadal o odročenie verejného zasadnutia zo dňa 9. januára 2020, teda preto, lebo mu nebolo doposiaľ oznámené rozhodnutie iného senátu odvolacieho súdu o sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2019, sp. zn. 5To/22/2019, ktorým rozhodol o tom, že členovia senátu JUDr. Martin Žovinec, Mgr. Kristína Ferencziová a Mgr. Pavol Macháč nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania. Napriek tomu odvolací súd dňa 9. januára 2020 na verejnom zasadnutí bez prítomnosti odsúdeného rozhodol podľa ustanovenia § 321 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku a zrušil odvolaním napadnutý rozsudok Okresného súdu Piešťany, sp. zn. 2T/118/2014 [....].“

Záverom k tejto časti dovolania obvinený zhrnul, že dovolacie dôvody uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. c) Trestného poriadku, ako vyplýva z vyššie uvedeného, okrem iného, nie však výlučne, spočívajú v tom, že Krajský súd v Trnave napriek jeho viacerým návrhom na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa a návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie podľa čl. 234 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva trestný spis na rozhodnutie o predmetných návrhoch neodstúpil a vo veci vykonal dňa 9. januára 2020 verejné zasadnutie, na ktorom rozhodol rozsudkom.

Osobitne vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku poukázal na to, že senát konal v nezákonnom zložení, a to okrem iného pri rozhodovaní o námietke zaujatosti dňa 20. novembra 2019, ako aj o sťažnosti zo dňa 22. novembra 2019 doplnenej podaním zo dňa 13. decembra 2019 proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave zo dňa 20. novembra 2019, sp. zn. 5To/22/2019, pričom rozhodnutie o tejto sťažnosti mu do konania verejného zasadnutia dňa 9. januára 2020 a ani do podania predmetného dovolania nebolo doručené. V nezákonnom zložení konal senát Krajského súdu v Trnave podľa mienky dovolateľa aj na samotnom verejnom zasadnutí konanom dňa 9. januára 2020.

Dovolací dôvod vznesený podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku odvodzoval obvinený z nezákonnosti zvukových záznamov vyhotovených poškodenou v dňoch 31. októbra 2013 a 4. novembra 2013, a to podľa jeho názoru v rozpore s § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj z nezákonnosti prepisov SMS a MMS správ, o ktorých sa domnieval, že mali byť získané v rozpore s § 2 ods. 7 zákona č. 163/2003 Z. z. (pozn. súdu: správne zákona č. 166/2003 Z. z.) o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a tiež § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Predmetné dôkazy označil za absolútne neúčinné, majúť za to, že ich nezákonnosť nie je

možné odstrániť ani na hlavnom pojednávaní. Dovolateľ považoval za potrebné opätovne poukázať na ustanovenia § 2 ods. 12 a § 119 ods. 2 (pozn. súdu: v zmysle aktuálne účinnej právnej úpravy ods. 3) Trestného poriadku, ktoré podľa jeho názoru nemožno pri rozhodovacej činnosti súdov vo vzťahu k tejto právnej problematike prehliadnuť. Konštatujúc, že nie je dôležité, či nezákonne získaná súkromná nahrávka je jediným usvedčujúcim dôkazom alebo len jedným z dôkazov, ktoré svedčia o vine, zopakoval, že nezákonnosť robí dôkaz absolútne neúčinným a nepoužiteľným v trestnom konaní. Pripomenul, že v § 119 ods. 2 (pozn. súdu: v zmysle aktuálne účinnej právnej úpravy ods. 3) Trestného poriadku je priamo stanovená nepoužiteľnosť nezákonného dôkazu, ktorý nebol získaný v súlade s Trestným poriadkom alebo osobitným predpisom, ktorým je v danom prípade Občiansky zákonník, zdôrazniac, že Trestný poriadok tomuto nie je nadradený z dôvodu, že ide o súkromnoprávny predpis. Poukázal na to, že požiadavka zákonnosti dôkazu je vyjadrená aj v základnej zásade trestného konania uvedenej v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Zároveň poznamenal, že žiadne ustanovenie Trestného poriadku neumožňuje nikomu zaznamenávanie zvukových alebo obrazových záznamov z dôvodu možného získania dôkazu proti takejto osobe. Dodal, že takéto oprávnenie majú len orgány činné v trestnom konaní, súdy alebo iné osobitné orgány verejnej moci, a to len na podklade rozhodnutia či súhlasu príslušného orgánu.

Napokon, na odôvodnenie dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku obvinený poukázal na skutočnosť, že pri skutku kvalifikovanom ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona bolo potrebné v rámci jeho právneho posudzovania zo strany súdov obidvoch stupňov zohľadniť aj ustanovenie § 10 ods. 2 Trestného zákona. S odkazom na obsah podaného odvolania uviedol, že v ňom poukázal aj na právne chyby rozsudku súdu prvého stupňa, ktorý predmetný skutok vôbec neposudzoval z pohľadu tzv. materiálneho korektívu upraveného v § 10 ods. 2 Trestného zákona. Výslovil presvedčenie, že bolo potrebné skúmať, či ide o prečin aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný. Dovolateľ tvrdil, že podľa právneho názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky je prostredníctvom spomínaného materiálneho korektívu možné v prípade prečinov uplatniť pri rozhodovacej činnosti trestných súdov princíp ultima ratio (subsidiarity trestnej represie). Podľa tohto princípu je trestné právo s trestnoprávnou kvalifikáciou určitého konania, ktoré má súkromnoprávny základ, potrebné považovať za krajný prostriedok ochrany práv. Zhrnul, že tento princíp vyžaduje, aby štát uplatňoval prostriedky trestného práva zdržanlivo a uvážene, najmä tam, kde zlyhali iné právne prostriedky alebo ak sú tieto neefektívne. Doplnil, že aj Ústavný súd Slovenskej republiky k uvedenému uvádza, že v právnom štáte je neprípustné, aby prostriedky trestnej represie slúžili k uspokojovaniu subjektívnych práv súkromnoprávnej povahy, ak nie sú okrem toho splnené všetky predpoklady vzniku trestnoprávnej zodpovednosti.

Obvinený v závere podaného dovolania avizoval, že predmetné dovolanie zo 14. januára 2020, adresované a doručené priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky dňa 17. januára 2020, upresní a doplní o ďalšie dôvody dovolania po doručení písomného vyhotovenia rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019.

V rámci dovolania obvinený formuloval aj návrh na odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, podľa § 380 ods. 4 posledná veta Trestného poriadku, a to z dôvodu, že namietaným postupom krajského súdu došlo k závažným procesnoprávnym ako aj hmotnoprávnym chybám v jeho neprospech. Návrh na odloženie vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozsudku odôvodnil konkrétne tým, že jeho vykonaním by mu nástupom do výkonu testu odňatia slobody hrozila závažná ujma, ako aj ujma jeho rodine. Poukázal tiež na to, že od údajného spáchania žalovaných skutkov prešiel značný časový odstup, pripomínajúc, že tento zohľadnil aj prvostupňový súd, keď pri svojom opätovnom rozhodnutí v otázke trestu uložil trest s podmieneným odkladom s probačným dohľadom za súčasného uloženia obmedzení. Dovolateľ uviedol, že v súčasnej dobe pracuje a na jeho výživu je odkázaná jeho manželka, ktorá bola v čase podania dovolania tehotná. Zároveň mal za to, že je namieste domnievať sa, že rozhodnutie o jeho vine, ktoré je založené na nezákonných dôkazoch a vydaníu ktorého predchádzali závažné hmotnoprávne a procesnoprávne chyby, bude zrušené. Výslovil presvedčenie, že výkonom trestu odňatia slobody by mu bola bezdôvodne spôsobená majetková ujma podľa zákona č. 514/2003 Z. z.

Na základe vyššie uvedených skutočností obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

1. odložil výkon rozhodnutia Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, do rozhodnutia o dovolaní;
2. vyslovil, že rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, bol porušený zákon v jeho neprospech;
3. zrušil rozsudok Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, ako aj rozsudok Okresného súdu Piešťany z 5. septembra 2018, sp. zn. 2T/118/2014, a vec v zmysle § 388 ods. 2 Trestného poriadku vrátil inému súdu na nové prerokovanie a rozhodnutie.

V súlade s ustanovením § 376 Trestného poriadku prvostupňový súd dovolanie obvineného H. O. doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany vo svojom písomnom vyjadrení k dovolaniu obvineného po úvodnej rekapitulácii priebehu doterajšieho konania zaujal stanovisko k jednotlivým dovolacím námietkam obvineného.

V reakcii na námietku dovolateľa, spočívajúcu v tom, že súd nevyhovel ani inak nerozhodol o jeho podnete na podanie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie, prokurátor zdôraznil, že vnútroštátny súd nie je povinný položiť predbežnú otázku Súdnemu dvoru Európskej únie vždy, keď to navrhnú strany konania alebo sa takáto otázka v spore vyskytne, ale len ak dôjde k presvedčeniu, že pre jeho rozhodnutie vo veci je potrebný výklad práva Európskej únie, ktorý je sporný. Zároveň považoval za zřejmé, že krajský súd postupoval v predmetnej trestnej veci práve takýmto spôsobom, o čom bol dovolateľ výslovne poučený aj v rámci odôvodnenia jeho rozsudku z 9. januára 2020. Vychádzajúc z uvedeného, považoval za nepochybné, že krajský súd sa uvedeným podnetom zaoberal a zdôvodnil svoje rozhodnutie nepodať prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru Európskej únie.

Vo vzťahu k námietke dovolateľa k nezákonnosti zabezpečených dôkazov - záznamov telefonických hovorov a písomných prepisov MMS správ prokurátor poukázal na to, že zákonnosť zabezpečených záznamov telefonických hovorov z 31. októbra 2013 a 4. novembra 2013 bola skonštatovaná nielen v rozhodnutí okresného súdu, ale aj v rozhodnutí odvolacieho súdu, kde boli vyčerpávajúco objasnené dôvody, pre ktoré tak sudy postupovali a stotožnili sa s tvrdením prokuratúry o zákonnosti tohto dôkazu. Zároveň poznamenal, že uvedený dôkaz nebol jediným dôkazom na preukázanie viny dovolateľa, zdôrazňujúc, že skutočnosti uvedené v sporných telefonátoch uvádzal obvinený poškodenej opakovane, čo potvrdili svedkovia v prípravnom konaní aj v konaní pred súdom. Doplnil, že aj sestra poškodenej uviedla, že sporné nahrávky počula a na týchto je hlas obvineného. Prokurátor v tejto súvislosti považoval za potrebné upriamiť pozornosť na to, že obvinený, hoci od počiatku spochybňoval, že na uvedenej nahrávke ide o jeho hlas, keď bol policajtom vyzvaný na poskytnutie porovnávacej vzorky hlasu, ktorá by sa dala použiť na analýzu zabezpečeného zvukového záznamu, túto odmietol poskytnúť. Vyslovil úvahu, že pokiaľ by obvinený skutočne vedel, že na nahrávke nie je jeho hlas, sám by sa logicky dožadoval jeho znaleckého skúmania, aby sa tak zbavil podozrenia zo spáchania žalovaného skutku.

Prokurátor sa vyjadril aj k námietke spôsobovania prieťahov v rámci odvolacieho konania na krajskom súde a nezákonnosti postupu v rámci rozhodovania o dovolateľom podaných žiadostiach na odňatie, respektíve prikázanie vecí, konštatujúc, že na základe skutočností známych tamojšej okresnej prokuratúre nebolo zistené, že by zo strany krajského súdu došlo v tejto veci k prieťahom v konaní, respektíve že by krajský súd postupoval nezákonne vo vzťahu k rozhodovaniu o podaniach na odňatie vecí. Poukázal aj na obsah zápisnice z verejného zasadnutia odvolacieho súdu z 9. januára 2020, kde bolo jednoznačne konštatované, že o námietke zaujatosti členov senátu daného súdu, vznesenej obvineným, bolo právoplatne rozhodnuté.

Vychádzajúc z obsahu podaného dovolania, mal prokurátor za to, že dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku založil obvinený na skutočnosti, že napriek odvolaniu plnej moci zvolenému obhajcovi bolo vykonané verejné zasadnutie za účasti náhradnej obhajkyne, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Prokurátor v tejto súvislosti zhrnul, že 7. januára 2020 obvinený písomne odvolal plnú moc obhajcovi JUDr. Igorovi Horanskému, udelenú dňa 7. marca 2016, pričom krajský súd za účasti jeho náhradnej obhajkyne vykonal 9. januára 2020 verejné zasadnutie, ktorého termín bol

určený na predchádzajúcom verejnom zasadnutí 21. novembra 2019. Zdôraznil, že už 13. januára 2020 obvinený opätovne udelil plnú moc JUDr. Igorovi Horanskému na jeho zastupovanie v tej istej trestnej veci, najmä na podanie dovolania proti rozhodnutiu krajského súdu vyhlásenému na verejnom zasadnutí 9. januára 2020. Podľa názoru prokurátora predstavuje takéto konanie jednoznačný a knižný príklad obštrukčného správania sa obvineného ako aj jeho zvoleného obhajcu s cieľom zmať termín súdneho pojednávania. Pripomenul, že práve predpoklad takéhoto správania sa obvineného, respektíve jeho obhajcu bol dôvodom na zakotvenie inštitútu náhradného obhajcu. Mal za to, že konanie s náhradným obhajcom na verejnom zasadnutí 9. januára 2020 bolo vykonané v súlade s Trestným poriadkom, prezentujúc presvedčenie, že dodatočne sa preukázala aj opodstatnenosť tohto kroku zo strany súdu, a teda predpokladu, že obvinený sa bude pokúšať mať vykonať termín súdneho pojednávania obštrukčným správaním sa svojej osoby za súčinnosti svojho obhajcu. Označil za zrejmé, že odvolávaním plnej moci zvolenému obhajcovi tesne pred konaním verejného zasadnutia by obvinený maril do budúcnosti všetky termíny a vec by prakticky nikdy nemohla byť právoplatne ukončená. Zároveň považoval za paradoxné, že to boli obvinený a jeho obhajca, ktorí sa tesne predtým opakovane domáhali konštatovania skutočnosti, že to naopak krajský súd spôsobuje v konaní priťahy.

Tvrdenie dovolateľa, že vo veci konali sudcovia, ktorí boli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania, ktorým tento odôvodnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, vnímal prokurátor ako zavádzajúce a tendenčné, keďže na verejnom zasadnutí 9. januára 2020 bolo oboznámené rozhodnutie o zamietnutí sťažnosti obvineného proti rozhodnutiu o nevyhlásení členov senátu krajského súdu, a teda sporní sudcovia preukázateľne neboli vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania tak, ako to tvrdila obhajoba.

Ozrejmiac, v čom spočíva podstata dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, ktorý obvinený odôvodnil nezákonnosťou zabezpečených zvukových záznamov, prokurátor odkázal na svoju vyššie uvedenú argumentáciu k zákonnosti sporného dôkazu.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod uplatnený obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a založený na námietke nevyhodnotenia materiálneho korektívu podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona pri skutku právne kvalifikovanom ako prečin výtržníctva, k nemu považoval prokurátor za potrebné uviesť, že okresný súd i krajský súd správne právne posúdili zistené skutky a svoje rozhodnutia aj náležite odôvodnili. Poznamenal, že skutočnosť, že obvinený by chcel svoje konanie posúdiť ako priestupok, nemožno automaticky považovať za splnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Na základe uvedených skutočností prokurátor vyslovil presvedčenie, že za dôvodný nemožno považovať ani návrh obvineného na odklad vykonateľnosti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, v zmysle § 380 ods. 4 Trestného poriadku, keďže na takýto postup nie je daný žiaden zákonný dôvod.

Konštatujúc, že v konaní nedošlo k naplneniu ani jedného z dovolacích dôvodov uvedených v dovolaní obvineného, sa s týmito nestotožnil.

Vzhľadom na uvedené považoval prokurátor rozsudok Okresného súdu Piešťany z 5. septembra 2018, sp. zn. 2T/118/2014, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave z 9. januára 2020, sp. zn. 5To/22/2019, za zákonný a navrhol na verejnom zasadnutí dovolanie podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

K predmetnému vyjadreniu okresnej prokuratúry k dovolaniu obvineného podal prostredníctvom obhajcu písomné stanovisko dovolateľ. V ňom oznámil, že zotrúva na dôvodoch dovolania, označiac vyjadrenie prokurátora za tendenčné až osobné. Podľa jeho názoru ide v danom prípade o knižný príklad neplnenia si povinností prokuratúry, ktorá má v zmysle § 3 zákona č. 153/2001 Z. z. chrániť práva a zákonom chránené záujmy fyzických osôb, právnických osôb a štátu, a teda aj jeho samotného. V jeho prípade však prokuratúra v zmysle označeného ustanovenia nekonala a nekoná, a to aj napriek tomu, že v prípravnom konaní, v konaní pred súdom a zvlášť v konaní pred krajským súdom došlo k nezákonnému konaniu a flagrantlymu porušeniu jeho základných práv zaručených Ústavou Slovenskej republiky, Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Trestným poriadkom.

Po zaslaní uvedeného stanoviska dovolateľa príslušným stranám konania súd prvého stupňa predložil vec dovolaciemu súdu.

Následne dovolateľ predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj len "najvyšší súd") doplnenie dôvodov dovolania. V ňom podrobnejšie prezentoval úvahy, ktoré ho viedli k presvedčeniu o naplnení dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, teda že verejné zasadnutie bolo vykonané v jeho neprítomnosti, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky. Vychádzajúc z citácie § 293 ods. 8 Trestného poriadku, dovolateľ argumentoval tým, že keďže na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu dňa 9. januára 2020 sa zo zdravotných dôvodov nemohol zúčastniť, súčasne odvolal plnú moc právneho zástupcovi, požiadal o doručenie všetkých rozhodnutí Krajského súdu v Trnave a nesúhlasil, aby v konaní vystupoval náhradný obhajca, požiadal o odročenie verejného zasadnutia, aby na ňom mohol byť osobne prítomný. Urobil tak svojim podaním zo 7. januára 2020. Napriek ospravedliteľnému dôvodu jeho neúčasti na verejnom zasadnutí a jeho žiadosti o preloženie termínu verejného zasadnutia, určeného odvolacím súdom na 9. januára 2020, odvolací súd toto nerešpektoval a verejné zasadnutie uskutočnil. Odvolávajúc sa na judikát č. R 76/2011, obvinený tvrdil, že uskutočnením verejného zasadnutia dňa 9. januára 2020 došlo zo strany odvolacieho súdu k porušeniu zákona v § 293 ods. 8 Trestného poriadku a tým k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

Obvinený trval na tom, že odvolací súd nemohol vo veci konať a uskutočniť verejné zasadnutie aj preto, že vo veci bola podaná námietka voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave pre ich pomer k veci a následne aj osobám a že vo veci bol podaný legitímny návrh v zmysle § 23 ods. 1 Trestného poriadku na odňatie veci a jej delegovanie na iný zákonný súd toho istého druhu a stupňa. Keďže ani o jednom z týchto návrhov nemohol rozhodovať odvolací súd, mal povinnosť vec predpísaným spôsobom predložiť na najvyšší súd, aby tento mohol rozhodnúť o podanej námietke voči všetkým sudcom krajského súdu a tiež o podanom návrhu na delegovanie veci na iný súd.

Doplnenie dôvodov dovolania obvineného najvyšší súd doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní priamo dotknuté.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Piešťany v písomnom vyjadrení k doplneniu dôvodov dovolania konštatovala, že obvinený k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku neuviedol iné skutočnosti než tie, ku ktorým už skôr - vo svojom vyjadrení k dovolaniu - zaujal stanovisko prokurátor Okresnej prokuratúry Piešťany. Prokurátorka oznámila, že na naposledy uvedenom stanovisku zotrúva. V rovnakom duchu sa vyjadrila aj k námietke obvineného týkajúcej sa návrhu na delegovanie veci a námietky voči všetkým sudcom krajského súdu. Uzavrela, že aj po doplnení dovolania obvineným je potrebné konštatovať, že v konaní nedošlo k naplneniu ani jedného z dovolacích dôvodov uvedených či už v samotnom dovolaní alebo jeho doplnení.

Naposledy uvedené vyjadrenie okresnej prokuratúry, ktoré najvyšší súd zaslal príslušným stranám konania, už ostalo z ich strany bez odozvy.

Najvyšší súd zistil, že dovolanie proti napadnutému rozsudku je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a), písm. h) Trestného poriadku a § 566 ods. 3 Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a nie je daný dôvod na postup súdu podľa § 382 písm. a), písm. b), písm. d), písm. e) ani písm. f) Trestného poriadku.

Dovolací súd nahliadnutím do spisového materiálu zistil, že dovolanie obvineného H. O. nie je dôvodné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré by svojim charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok, a preto je

potrebné ich odstrániť, a ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Dovolací súd nie je povolaný na revíziu napadnutého rozhodnutia z vlastnej iniciatívy, práve naopak z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku *expressis verbis* vyplýva, že je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

K tomu sa vzhľadom na povahu a najmä spôsob, akým obvinený (až na pár výnimiek) ním vznesené dovolacie námietky formuloval a subsumoval pod jednotlivé z uplatnených dovolacích dôvodov, keď namiesto stručného, jasného a zrozumiteľného uvedenia konkrétnych výhrad voči dovolaním napadnutému rozhodnutiu, respektíve postupu konajúcich súdov, ktorý mu predchádzal, v podstate len popísal priebeh doterajšieho konania z pohľadu jednotlivých úkonov obhajoby, vrátane obsahu jej podaní, a reakcií krajského súdu na ne bez toho, aby ozrejmil a výslovne pomenoval ich následky odôvodňujúce podanie dovolania, ako je to napokon zrejmé z obsahu predmetného dovolania, ktorý dovolací súd v podstatnej časti zámerne odcitoval, žiada dodať, že viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku), a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. To znamená, že ak chybám, vytykaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku, nezodpovedá dovolaťom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku, a to bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolaťom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku. Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolaťom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolať uviadol v dovolaní v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (R 120/2012).

Podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie možno podať ak:

- a) vo veci rozhodol nepríslušný súd,
- b) súd rozhodol v nezákonnom zložení,
- c) zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu,
- d) hlavné pojednávanie alebo verejné zasadnutie bolo vykonané v neprítomnosti obvineného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky,
- e) vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý mal byť vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania,
- g) rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom,
- i) rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa ustálenej praxe dovolacieho súdu vo vzťahu k výkladu dovolacích dôvodov uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c), písm. d), písm. e), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku je potrebné uviesť nasledovné:

Dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je naplnený vtedy, ak neboli dodržané ustanovenia Trestného poriadku upravujúce príslušnosť súdov, t. j. vo veci rozhodol súd, ktorý nebol vecne, miestne alebo funkčne príslušný. Príslušnosť súdu teda určuje, ktorý konkrétny súd má v danej veci konať a rozhodovať. Vecná príslušnosť súdu je vymedzená v § 15 a § 16 Trestného poriadku. Miestnu príslušnosť súdu upravuje § 17 Trestného poriadku. Funkčná príslušnosť, ktorá dáva odpoveď na otázku, ktorý orgán je príslušný na rozhodovanie v druhom stupni, teda o opravnom prostriedku; je stanovená pri jednotlivých opravných prostriedkoch, a to pre odvolanie proti rozsudku v § 315 Trestného poriadku, pre sťažnosť proti uzneseniu v § 190 a § 191 Trestného poriadku, pre zrušenie právoplatných rozhodnutí v prípravnom konaní v § 363 Trestného poriadku a pre dovolanie v § 377 Trestného poriadku.

Nezákonne zloženým súdom [§ 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] sa rozumie súd, ktorý je obsadený v rozpore s ustanoveniami určujúcimi zloženie súdneho orgánu, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť. Pôjde najmä o prípady, keď rozhodoval samosudca namiesto senátu alebo keď bol senát súdu zložený z predsedu senátu a prísediacich, hoci mal rozhodovať senát zložený len zo sudcov, alebo naopak, či keď senát rozhodoval v neúplnom zložení, a podobne. Trestný poriadok ako aj zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vymedzujú obsadenie súdu od samosudcu až po rozmanité rozhodovacie útvary (senáty) zložené z troch a viacerých sudcov.

Zásadným porušením práva na obhajobu [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe, teda stav, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd, v tomto čase skutočne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté dovolaním. Výnimočne môže ísť aj o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že nie každé porušenie práva obvineného na obhajobu môže mať za následok konštatovanie naplnenia dovolacieho dôvodu uvedeného v ustanovení § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Zákon totiž výslovne požaduje, aby išlo o porušenie zásadné. Takéto porušenie musí teda kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť svoje základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby. Prípadné porušenie práva na obhajobu, pokiaľ sa zásadným spôsobom neprejaví na postavení obvineného v trestnom konaní, preto samo osebe nezakladá dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Pri posudzovaní, či v tom ktorom prípade bolo zásadným spôsobom porušené právo obvineného na obhajobu, je potrebné vychádzať zo všetkých okolností a špecifik konkrétného prípadu a tieto individuálne ako aj vo vzájomných súvislostiach vyhodnotiť. Právo na obhajobu treba chápať ako vytvorenie podmienok pre úplné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu a zákonný postup pri reakcii orgánov činných v trestnom konaní a súdu na uplatnenie každého obhajovacieho práva.

Z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku možno dovolanie podať v prípade, ak v dôsledku nerešpektovania ustanovení zákona o konaní hlavného pojednávania alebo verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (bez splnenia zákonných podmienok) došlo k závažnému porušeniu práva obvineného zúčastniť sa na konaní pred súdom. Účelom ustanovení upravujúcich prítomnosť obvineného na hlavnom pojednávaní alebo verejnom zasadnutí je zabezpečiť dodržiavanie jeho práv a povinností zakotvených v Trestnom poriadku, a to najmä, že obvinený má právo zúčastniť sa na hlavnom pojednávaní a verejnom zasadnutí o odvolaní, má právo vyjadriť sa ku každému dôkazu, má právo na záverečnú reč a právo posledného slova a v konaní o odvolaní má právo ako posledný predniesť konečný návrh a pod.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku je daný vtedy, ak vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý nebol vylúčený z vykonávania úkonov trestného konania, hoci vylúčený mal byť. Predpokladom pre vylúčenie je v zmysle § 31 ods. 1

2020, a tak mal vo veci konať (o námietke zaujatosti, o sťažnosti proti rozhodnutiu o námietke zaujatosti i na verejnom zasadnutí o samotnom odvolaní) jednak ako nepríslušný súd, jednak v nezákonnom zložení a jednak vylúčeným sudcom, a takto zásadným spôsobom porušiť jeho právo na obhajobu. Obvinený teda v tomto postupe vzhľadom na naplnenie dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. e) Trestného poriadku. Voči vykonaniu verejného zasadnutia 9. januára 2020 okrem vyššie uvedených výhrad, t. j. že konal nepríslušný súd, v nezákonnom zložení a vylúčenými sudcami, namietal aj jeho uskutočnenie v jeho neprítomnosti, respektíve nevyhovenie jeho žiadosti o odročenie predmetného verejného zasadnutia, zodpovedajúce dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku.

Na rozdiel od naposledy uvedených dovolacích námietok, obvinený spôsobom konformným s právnou úpravou odôvodnil dovolacie dôvody uplatnené podľa § 371 ods. 1 písm. g) a písm. i) Trestného poriadku, keď pod každý z nich podradil týmto vecne zodpovedajúce dovolacie námietky. V súvislosti s naplnením dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku namietal nezákonnosť zvukových záznamov vyhotovených poškodenou v dňoch 31. októbra 2013 a 4. novembra 2013 v rozpore s § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ako aj nezákonnosť prepisov SMS a MMS správ získaných v rozpore s § 2 ods. 7 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a tiež § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku vzhľadom na absenciu posúdenia skutku právne kvalifikovaného ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona z hľadiska naplnenia materiálneho korektívu.

Z vymedzenia dovolacích námietok, dovolateľom nepodriadených pod konkrétny dovolací dôvod, ale ním súhrne subsumovaných pod dovolacie dôvody vyjadrené v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. e) Trestného poriadku, je zrejmé, že tieto sa skutočne navzájom prelínajú a vzájomne na seba nadväzujú. Zároveň je však so zreteľom na špecifický obsah jednotlivých dovolacích dôvodov a vzťah špeciality ostatných označených ustanovení a ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku evidentné, že nie každá z týchto dovolacích námietok je spôsobilá viesť k naplneniu celej tejto, obvineným označenej, skupiny dovolacích dôvodov.

Základnou premisou, z ktorej dovolateľ odvodzoval nielen naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, ale (a to či už priamo alebo v nadväznosti na z nej vyplývajúce skutočnosti) aj dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. c) a písm. e) Trestného poriadku bolo, že vo veci rozhodol nepríslušný krajský súd, a to z dôvodu, že tento pred svojím rozhodnutím nielenže nevyčkal za rozhodnutím najvyššieho súdu o jeho návrhu na odňatie a prikázanie jeho veci podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku, ale dotknutý návrh najvyššiemu súdu ani len nepredložil.

Zo spisového materiálu vyplýva, že obvinený prostredníctvom obhajcu, hoci jeho doručenie avizoval (avšak príslušnú prílohu nepripojil) už v elektronickej pošte doručenej 9. októbra 2019 v čase po úradných hodinách (č. l. 1162), až dňa 10. októbra 2019, t. j. v deň nariadeného verejného zasadnutia, osobne doručil odvolaciemu súdu podanie formálne označené „Návrh obžalovaného na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa“ z 9. októbra 2019 (č. l. 1168). Obsah predmetného podania neposkytuje priestor na pochybnosti o tom, že jeho argumentačným podkladom bola výlučne námietka zaujatosti voči predsedovi senátu odvolacieho súdu JUDr. Martinovi Žovincovi, odôvodnená jeho priateľsko-rodinnými osobnými vzťahmi so splnomocnenou právnou zástupkyňou poškodenej JUDr. B. M., a od jeho postavenia predsedu trestnoprávneho kolégia Krajského súdu v Trnave a člena sudcovskej rady daného krajského súdu sa odvíjajúca námietka zaujatosti aj všetkých ostatných sudcov Krajského súdu v Trnave, a tiež nevyhovenie návrhu obvineného na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a prerušenie konania. Rovnako, výlučne predpojatnosťou predsedu senátu a ostatných sudcov Krajského súdu v Trnave, vyplývajúcou okrem vyššie uvedeného aj z toho, že podanie z 9. októbra 2019 nebolo predložené najvyššiemu súdu a v čase nahliadnutia do trestného spisu na krajskom súde sa v ňom nachádzala listina s názvom „Rozsudok v mene republiky,“ bolo odôvodnené aj podanie obvineného z 11. novembra 2019, doručené odvolaciemu súdu elektronicky 12. novembra 2019 a následne aj poštou 14. novembra 2019 a označené ako

„Doplnenie návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu, doručený Krajskému súdu dňa 10.10.2019, o aktuálne zistené skutočnosti.“

Vo vzťahu k tejto časti dovolania je podľa názoru dovolacieho súdu predovšetkým potrebné pripomenúť zákonné znenie § 23 ods. 1 Trestného poriadku, ktorého aplikácie sa obvinený v konaní domáhal. Podľa tohto ustanovenia platí, že z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V tejto súvislosti sa potom vo všeobecnej rovine žiada dodať, že odňatie veci príslušnému súdu a jej prikázanie inému (inak nepríslušnému) súdu je opatrením výnimočným, pretože predstavuje prielom do Ústavou Slovenskej republiky garantovaného práva, že nikto nemôže byť odňatý jeho zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), a preto význam, respektíve dôležitosť dôvodu pre jeho aplikáciu musí byť porovnateľný s významom uvedeného ústavného princípu. Platná právna úprava síce nedefinuje slovné spojenie "dôležité dôvody," avšak práve vzhľadom na výnimočnosť takehoto postupu je nimi potrebné rozumieť existenciu takých dôvodov, ktoré v konkrétnej trestnej veci lepšie zabezpečia jej neustranné a zákonné prejednanie, náležité zistenie jej skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, i uplatnenie všetkých, do úvahy prichádzajúcich, zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná. Delegácia sa nemôže stať prostriedkom na porušenie práva obvineného na zákonného sudcu, ale ani prostriedkom na to, aby procesné strany určovali, kto bude zákonným sudcom v konkrétnom prípade bez splnenia zákonných podmienok § 23 ods. 1 Trestného poriadku.

Je nesporné, že medzi dôležité dôvody tzv. delegácie treba okrem iného zahrnúť aj prípady vylúčenia všetkých sudcov príslušného súdu, ako sa to vo svojej trestnej veci snažil dosiahnuť aj dovolateľ. Odňatie veci z dôvodu nutnosti podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku však v takejto situácii prichádza do úvahy len vtedy, ak na súde (kvôli zaujatosti jeho sudcov) nie je možné zostaviť senát, ktorý by o veci mohol rozhodnúť. Uvedené zároveň a contrario znamená, že pokiaľ už samotná námietka zaujatosti smerujúca voči sudcom dotknutého súdu (primárne voči predsedovi a ostatným členom senátu a sekundárne aj voči ostatným sudcom) nie je spôsobilá vylúčiť ich (ho) z konania a rozhodovania vo veci, potom (kvôli hospodárnosti) ani nie je dôvod, aby bola vec predkladaná inštančne nadriadenému súdu na rozhodnutie o návrhu podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku (viď uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 1. decembra 2020, sp. zn. I. ÚS 547/2020, prípadne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2019, sp. zn. 1 TdoV 3/2018, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. marca 2021, sp. zn. 5 Tdo 12/2021, obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 4. marca 2021, sp. zn. 5 Tdo 10/2021).

Krajský súd v Trnave preto postupoval zákonne a správne, keď podanie obvineného z 9. októbra 2019 spolu s jeho podaním z 11. novembra 2019, napriek jeho označeniu ako návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu toho istého druhu a stupňa, posúdil v zmysle § 62 ods. 1 Trestného poriadku podľa jeho obsahu a na základe neho k nemu primárne pristupoval ako k námietke zaujatosti.

To potom znamená, že pre zodpovedanie otázky o naplnení dovolacieho dôvodu uplatneného obvineným podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku je, vzhľadom na dôvody, o ktoré obvinený návrh na odňatie a prikázanie veci oprel a ktoré spočívali v námietke zaujatosti predsedu senátu odvolacieho súdu a z nej odvodenej generálnej námietke zaujatosti sudcov dotknutého krajského súdu, potrebné vyhodnotiť správnosť a zákonnosť spôsobu, akým sa s týmito námietkami vysporiadal odvolací súd, a teda primárne či je daný dovolací dôvod, ktorý dovolateľ vzhliadol v naplnení diktie § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku a od ktorého by sa potom odvíjal aj záver, že vo veci konal a rozhodol nepríslušný súd.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len "prísediaci"), prokurátor, policajt, probačný a mediálny úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého možno mať pochybnosť o

nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Podľa § 31 ods. 5 Trestného poriadku námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia. Úkon, ktorý vykonala vylúčená osoba, nemôže byť podkladom na rozhodnutie v trestnom konaní s výnimkou neodkladného alebo neopakovateľného úkonu.

Podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku o vylúčení z dôvodov uvedených v § 31 na základe námietky vznesenej niektorou zo strán v iných prípadoch ako podľa odseku 2 rozhoduje orgán, ktorého sa tieto dôvody týkajú. O tom, či je vylúčený sudca alebo prísediaci, ktorý rozhoduje v senáte, rozhodne tento senát.

Podľa § 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku o sťažnosti proti rozhodnutiu podľa odsekov 2 a 3 rozhoduje iný senát odvolacieho súdu, dovolacieho súdu alebo nadriadeného súdu konajúceho o sťažnosti proti rozhodnutiu sudcu pre prípravné konanie, ak ide o rozhodnutie senátu odvolacieho súdu alebo dovolacieho súdu, alebo senátu nadriadeného súdu.

Podľa § 32 ods. 6 Trestného poriadku o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo ktorá nebola vznesená bezodkladne podľa § 31 ods. 5 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Na naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, ktorý zabezpečuje neustrannosť a nezaujatosť trestného konania ako celku, ako aj jednotlivých úkonov vykonávaných v rámci trestného konania, sa vyžaduje splnenie podmienky, že vo veci konal alebo rozhodol orgán činný v trestnom konaní, sudca alebo prísediaci, ktorý bol vylúčený (§ 31 Trestného poriadku), pričom o jeho vylúčení sa nerozhodlo (§ 32 Trestného poriadku). Aj na tomto mieste je potrebné opätovne zdôrazniť, že vylúčiť sudcu z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci možno len výnimočne a zo skutočne závažných zákonných dôvodov.

Z predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že dovolateľ vzniesol námietku zaujatosti predsedu senátu odvolacieho súdu JUDr. Martina Žovince, založenú na jeho (tvrdených) priateľsko-rodinných osobných vzťahoch so splnomocnenou právnu zástupkyňou poškodenej JUDr. B. M. a na nevyhovení jeho návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru Európskej únie a na prerušenie konania, a generálnu námietku zaujatosti všetkých ostatných sudcov odvolacieho súdu, založenú na (tvrdenom) vplyve JUDr. Martina Žovince z titulu jeho funkcie predsedu trestnoprávneho kolégia krajského súdu a člena sudcovskej rady krajského súdu na ostatných sudcov daného krajského súdu, až dňa 10. októbra 2019, hoci o tom, že práve JUDr. Martin Žovinec je predsedom senátu odvolacieho súdu, ktorý bude jeho trestnú vec prejednávať, sa preukázateľne dozvedel už 26. apríla 2019, kedy jemu i jeho obhajcovi bolo zo strany krajského súdu doručené upovedomenie o termíne konania verejného zasadnutia. Naopak, z podania obvineného z 9. októbra 2019 nemožno mať len na základe jeho tvrdenia za preukázané, že o skutočnosti odôvodňujúcej námietku zaujatosti voči predsedovi senátu v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku (t. j. o charaktere jeho vzťahu so splnomocnenkyňou poškodenej) sa dozvedel práve v deň, keď túto spísal. Dovolateľ totiž v predmetnom podaní neuviedol žiadne skutočnosti na podporu svojho tvrdenia, a teda záveru o tom, že danú námietku zaujatosti vzniesol bezodkladne. Najvyšší súd v tejto súvislosti pripomína, že námietka zaujatosti nemôže byť podávaná kedykoľvek. Námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania, len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia (§ 31 ods. 5 Trestného poriadku), inak nastávajú účinky predpokladané § 32 ods. 6 Trestného poriadku. Trestný poriadok v naposledy označenom ustanovení (v nadväznosti na tam popísaný ďalší procesný postup konajúceho orgánu) používa právne neurčitý pojem "bezodkladne", avšak v súvislosti s bližším časovým ohraničením takto "bezodkladne" uplatnenej námietky odkazuje na § 31 ods. 5 Trestného poriadku, ktorý procesnej strane (zakaždým) ukladá, aby konala „bez meškania,

len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia.“ To znamená, že omeškanie vylučuje úspešné uplatnenie námietky zaujatosti. Námietku zaujatosti treba vždy uplatniť okamžite, t. j. ihneď po tom, ako to objektívne okolnosti procesnej strane umožnia. V opačnom prípade je takto vznesenú námietku potrebné vyhodnotiť ako námietku, ktorá bola vznesená oneskorene (nie bezodkladne), čo vedie k následku popísanému v § 32 ods. 6 Trestného poriadku. V kontexte prejednávaneho prípadu to potom znamená, že keď dovolateľ vyslovil námietku zaujatosti predsedu senátu Krajského súdu v Trnave z dôvodu povahy jeho vzťahu so splnomocnenkyňou poškodenej až po takmer šiestich mesiacoch od okamihu, kedy najneskôr mohol vedieť, kto bude predsedom senátu prejednávajúceho a rozhodujúceho jeho trestnú vec, a to bez toho, aby zároveň preukázal včasnosť vznesenej námietky či prípadne uviedol okolnosti, ktoré by mu (objektívne) znemožňovali konať skôr, respektíve okamžite, t. j. ihneď po tom, ako sa o tom, kto je predsedom senátu odvolacieho súdu prejednávajúceho jeho trestnú vec preukázateľne dozvedel, jeho námietka zaujatosti nemohla byť uplatnená bezodkladne. Je totiž zrejmé, že takmer šesťmesačnú, ničím nevysvetlenú, pasivitu obvineného nemožno bez ďalšieho vyhodnotiť ako konanie bez meškania (k tomu viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 30. novembra 2011, sp. zn. 5 Ndt 17/2011, ktoré obvykle za včas uplatnenú námietku považuje námietku uplatnenú rádo vo dňoch, nie však týždňoch alebo mesiacoch).

Keďže zaujatosť ostatných sudcov krajského súdu odvodzoval obvinený práve od zaujatosti predsedu senátu JUDr. Martina Žovince, vyplývajúcej z jeho vzťahu k splnomocnenkyňi poškodenej, dôvodiac jeho postavením ako predsedu trestnoprávneho kolégia a člena sudcovskej rady daného krajského súdu, je očividné, že rovnako aj na týchto dôvodoch založená námietka zaujatosti nemohla byť uplatnená bezodkladne, a to o to viac, že informácie o zastávaní uvedených funkcií JUDr. Martinom Žovincom sú verejne prístupné, a teda odvolací súd nemal vzhľadom na § 32 ods. 6 Trestného poriadku dôvod sa ňou zaoberať, respektíve o nej rozhodovať.

Vychádzajúc z uvedeného dospel dovolací súd k jednoznačnému záveru, že odvolací súd postupoval správne a v súlade so zákonom (predovšetkým § 32 ods. 6 v spojení s § 31 ods. 5 Trestného poriadku), keď o námietkach zaujatosti vznesených z dôvodu priateľsko-rodinných osobných vzťahov predsedu senátu so splnomocnenkyňou poškodenej a z dôvodu jeho vplyvu na ostatných sudcov krajského súdu nekonal. Na tom nič nemení ani skutočnosť, že sa k nim - z hľadiska včasnosti ich uplatnenia aj ich obsahu - (zrejme z opatrnosti) marginálne vyjadril v rozhodnutí z 20. novembra 2019, v ktorom rozhodoval o námietke zaujatosti vznesenej voči predsedovi senátu JUDr. Martinovi Žovincovi na podklade iných (nových) skutočností.

Rovnako správny postup zvolil odvolací súd aj vo vzťahu k námietke zaujatosti vyslovene v podaní z 9. októbra 2019 a založenej na nevyhovení návrhu obvineného na predloženie prejudiciálnej otázky a prerušenie konania, keďže táto bola odôvodnená výlučne procesným postupom, ktorý v danej veci zvolil krajský súd a ktorý v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku taktiež nie je spôsobilý iniciovať konanie o na takom podklade uplatnenej námietke zaujatosti.

Záverom sa k dôvodom námietky zaujatosti uplatneným obvineným v podaní z 9. októbra 2019 žiada dodať, že účelom § 32 ods. 6 Trestného poriadku je zabrániť zbytočným prieťahom v konaní postupným vznášaním nových a nových účelových námietok zaujatosti (námietok založených na tých istých dôvodoch, o ktorých už raz bolo rozhodnuté, námietok, ktoré neboli uplatnené bez meškania, námietok týkajúcich sa výlučne procesného postupu konajúcich orgánov, prípadne založených na iných ako zákonom vymedzených dôvodoch).

Hoci z uvedených dôvodov nebolo zo strany krajského súdu ani najvyššieho súdu potrebné zaoberať sa podstatou vznesenej námietky zaujatosti, dovolací súd predsa len v záujme uspokojenia dovolateľa upriamuje v tejto súvislosti nad rámec nevyhnutného jeho pozornosť na časť odôvodnenia uznesenia Krajského súdu v Trnave z 20. novembra 2019, v ktorej tento napriek tomu, že dôvody, na ktorých bola založená, boli uplatnené oneskorene, reagoval na obsah námietky zaujatosti z 9. októbra 2019 aj z vecného hľadiska. S tu prezentovanými úvahami a právnymi názormi odvolacieho súdu sa najvyšší súd v plnom rozsahu stotožňuje a len pre úplnosť k nim dopĺňa, že pokiaľ je v zmysle § 31 ods. 1 Trestného poriadku z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti okrem iného (pomer k prejednávanej veci, k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi alebo k inému orgánu činnému v tomto konaní) aj pre jeho pomer k splnomocnencovi, takým pomerom sa rozumie len vzťah sudcu k takejto osobe, ktorý je takej vnútornej kvality a intenzity, že sudca nie je spôsobilý rozhodovať nestranne a nezávisle alebo by sa takým mohol

javiť navonok, a tak vo verejnosti vyvolať pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah. Požadovaný charakter vzťahu sudcu k niektorej z vyššie vymenovaných osôb, odôvodňujúci jeho vylúčenie z vykonávania úkonov trestného konania, tak bude daný predovšetkým v prípade, že namietaný sudca bude blízkou osobou k niektorej z osôb vymenovaných ustanovením § 31 ods. 1 Trestného poriadku alebo s ňou v blízkom priateľskom vzťahu, či vo vyslovene nepriateľskom vzťahu. Úspešné uplatnenie inštitútu vylúčenia orgánov trestného konania z dôvodu upraveného v § 31 ods. 1 Trestného poriadku pritom vyžaduje, aby bola existencia takého vzťahu, respektíve pomeru preukázaná, k čomu v prejednávanom prípade nedošlo, keďže, ako to senát odvolacieho súdu konštatoval už vo vyššie označenom rozhodnutí, tvrdenie obvineného o existencii bližšieho vzťahu medzi predsedom senátu či ostatnými dvoma členmi senátu a splnomocnenkyňou poškodenej nebolo ani sčasti preukázané, pričom obvinený neposkytol ani dovolaciemu súdu nič, čo by bolo spôsobilé tento záver zvrátiť. Pritom skutočnosti namietané stranou konania (na základe ktorých malo dôjsť k vylúčeniu konajúceho sudcu a tým k prelomeniu práva podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) musia byť preukázané aspoň do tej miery, aby u nestranného pozorovateľa boli spôsobilé vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti namietaného sudcu. Ako to už ale bolo konštatované, dovolateľ žiadne dôkazy, ktorými by ním prezentované okolnosti preukázal, nepredniesol. Prostá skutočnosť, že či už predseda senátu alebo ostatní sudcovia krajského súdu poznajú splnomocnenkyňu poškodenej z titulu výkonu jej advokátskej činnosti aj v konaniach na dotknutom krajskom súde, nie je z hľadiska naplnenia dikcie § 31 ods. 1 Trestného poriadku dostatočným dôvodom pre záver o jeho, respektíve ich zaujatosti. Sudca nevykonáva svoju funkciu v izolácii a jeho kolegiálne vzťahy, prirodzene vznikajúce v rámci vykonávania jeho činnosti, nemôžu byť samy osebe dôvodom pre jeho vylúčenie z konania a rozhodovania v príslušných veciach. To je zároveň dôvod, prečo nemohla obstať ani námietka zaujatosti vznesená voči ostatným sudcom krajského súdu na podklade postavenia predsedu senátu JUDr. Martina Žovinca ako predsedu trestnoprávneho kolégia a člena sudcovskej rasy daného krajského súdu voči nim, a to samozrejme o to menej, že ani len vo vzťahu k nemu samotnému nebola preukázaná jeho zaujatosť v danej trestnej veci. Len na zdôraznenie správnosti týchto záverov dovolací súd pripomína, že aj z ustálenej judikatúry (R 40/1991) vyplýva, že dokonca ani okolnosť, že sudkyňa vylúčená z prejednávania veci pre zaujatosť z dôvodu jej pomeru k obvinenému zastáva funkciu námestníčky predsedu súdu (a je teda poprednou funkcionárkou súdu, ktorá je s ostatnými sudcami minimálne v kolegiálnom vzťahu), nie je sama osebe dôvodom, pre ktorý by mali byť vylúčení z prejednávania veci aj ostatní sudcovia toho istého súdu.

Včasne uplatnenou námietkou zaujatosti predsedu senátu a ostatných sudcov Krajského súdu v Trnave z 11. novembra 2019, hoci formálne označenou ako doplnenie návrhu na odňatie a prikázanie veci, sa v súlade s § 32 ods. 3 Trestného poriadku vysporiadal konajúci senát odvolacieho súdu vyššie zmieneným rozhodnutím z 20. novembra 2019. V tomto prípade bola námietka zaujatosti založená opätovne na výhrade voči procesnému postupu krajského súdu, tentokrát spočívajúcemu v tom, že odvolací súd skorší „návrh na odňatie a prikázanie vecí“ z 9. októbra 2019 nepredložil najvyššiemu súdu, a tiež na skutočnosti, že v čase nahliadnutia do trestného spisu na krajskom súde sa v ňom nachádzala listina s názvom „Rozsudok v mene republiky.“ Obom dôvodom vznesenej námietky zaujatosti venoval dotknutý senát odvolacieho súdu náležitú pozornosť, s týmito sa podrobne vysporiadal, logicky vysvetľujúc jednak skutkové okolnosti namietaných skutočností a jednak právny rozmer svojho postupu. S jeho úvahami sa najvyšší súd stotožnil, a preto na ne v podrobnostiach odkazuje. Len na zdôraznenie ich správnosti opätovne poukazuje na to, že výhradou smerujúcou voči vyššie vymedzenému postupu krajského súdu sa v kontexte namietanej zaujatosti predsedu a ostatných členov konajúceho senátu nebolo v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku potrebné zaoberať. Napokon, dovolací súd nemohol nereagovať na tvrdenie dovolateľa, že existencia listiny s názvom „Rozsudok v mene republiky“ preukazuje zaujatosť predsedu a ostatných členov senátu. V tejto súvislosti bolo predovšetkým potrebné konštatovať, že argumentácia dovolateľa založená na závere, že predmetná listina spĺňa po formálnej i obsahovej stránke náležitosti rozsudku pre jeho vyhlásenie, je zavádzajúca alebo prinajmenšom svedčiaca o neznalosti právnej úpravy, na porušenie ktorej sa obvinený odvolával. Trestný poriadok upravuje obsah rozsudku v ustanovení § 163 až 168, a to bez toho, aby rozlišoval, či ide o náležitosti písomného vyhotovenia rozsudku alebo vyhláseného rozsudku. Z predmetnej listiny je zrejmé, že táto neobsahuje všetky, uvedenými ustanoveniami Trestného poriadku predpísané, náležitosti. Zodpovedá skutočnosti, že

Trestný poriadok v ustanovení § 171 ods. 2 a ods. 3 vymedzuje, ktoré z formálnych a obsahových náležitostí uvedených v § 163 až § 168 je pri vyhlásení rozsudku potrebné uviesť, avšak na tomto základe nie je možné hovoriť o naplnení formálnych a obsahových náležitostí rozsudku, ktorý sa vyhlasuje. Navyše, je očividné, že sporná listina svojím obsahom nezodpovedá ani dovolateľom tvrdeným „náležitostiam vyhláseného rozsudku“ v zmysle § 171 ods. 2 a ods. 3 Trestného poriadku, keďže vzhľadom na okolnosti jej obsahom nemôže byť také znenie výroku, aké bolo odhlasované, a zároveň v nej úplne absentuje akékoľvek odôvodnenie i poučenie o opravnom prostriedku. Rovnako ako odvolací súd ani najvyšší súd nevnímajú ako neobvyklé, ak si sudca spravodajca vytvorí na základe štúdia spisového materiálu v procese prípravy na nariadené verejné zasadnutie vlastný predbežný právny názor na prejednávajúcu vec a tento zároveň zachytí v písomnej podobe vo forme návrhu rozhodnutia. Práve naopak, príprava jednotlivých členov senátu, obzvlášť sudcu spravodajcu na rozhodovanie o podanom opravnom prostriedku, a s tým spojené štúdium spisu je žiaduce a svedčí o zodpovednom a svedomitom prístupe predsedu senátu k prejednávanej trestnej veci. Zároveň to však neznamená, že by takto vytvoreným predbežným právnym názorom bol či už samotný sudca spravodajca alebo dokonca ostatní členovia senátu viazaní, keďže je zjavné, že priebeh verejného zasadnutia, vrátane vykonaného dokazovania, ako aj následná porada senátu môžu viesť k jeho úplnej zmene či čiastočnej modifikácii, ako k tomu napokon došlo aj v danom prípade. Napokon, napriek úsiliu obhajoby o vzbudenie opačného dojmu, je nesporné, že dotknutá listina nebola ani nie je v spisovom materiáli zažurnalizovaná, a teda nie je ani nikdy nebola jeho súčasťou a v spise sa v okamihu, keď doň obhajca dovolateľa nahliadal, nachádzala len nedopatrením rovnako, ako sa v ňom mohli nachádzať akékoľvek iné poznámky sudcu spravodajcu zachytávajúce jeho prípravu a právne úvahy. Z toho však nemožno vyvodzovať, a to ani v objektívnej rovine, závery o zaujatosti predsedu senátu a už vôbec nie aj jeho ostatných členov.

Možno teda uzavrieť, že žiadna z námietok obvineného voči predsedovi senátu odvolacieho súdu JUDr. Martinovi Žovincovi, ostatným členom daného senátu či dokonca ostatným sudcom dotknutého krajského súdu nebola spôsobilá viesť k naplneniu predpokladov pre vylúčenie sudcu vyjadrených v § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Rovnako neboli zistené ani skutočnosti, ktoré by zodpovedali dôvodu vylúčenia sudcu podľa § 31 ods. 2 Trestného poriadku, teda že by ktorýkoľvek z členov rozhodujúceho senátu bol v prejednávanej veci činný ako prokurátor, policajt, spoločenský zástupca, obhajca, splnomocnenec zúčastnenej osoby alebo poškodeného, zástupca poškodeného alebo spoločný zástupca poškodených, či dôvodu vylúčenia sudcu predvídanému ustanovením § 31 ods. 3 Trestného poriadku a spočívajúcemu v predchádzajúcom rozhodovaní sudcu v prejednávanej veci na súde nižšieho stupňa (alebo naopak).

S ohľadom na uvedené musel odvolací súd konštatovať, že obvineným uplatnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku nebol v danom prípade naplnený.

Keďže záver, že predmetná trestná vec bola v štádiu odvolacieho konania prejednávaná a rozhodnutá nepríslušným súdom, o ktorý obvinený oprel dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, tento odvodzoval výlučne z presvedčenia o zaujatosti, a teda nevyhnutnosti vylúčenia predovšetkým predsedu senátu odvolacieho súdu JUDr. Martina Žovince, ale aj ostatných členov dotknutého senátu a sudcov daného krajského súdu, ktoré však z vyššie uvedených dôvodov neboli preukázané, je logickým dôsledkom záveru o nenaplnení dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku rovnaké konštatovanie aj vo vzťahu k dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku.

Pokiaľ bolo zámerom obvineného odvodzovať naplnenie dovolacieho dôvodu vyjadreného v § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku (aj) zo skutočností, že odvolací súd rozhodol vo veci pred tým, než bola najvyšším súdom zodpovedaná otázka jeho príslušnosti, dovolací súd sa aj v tomto aspekte v plnom rozsahu stotožňuje s procesným postupom odvolacieho súdu spočívajúcim v analogickom uplatnení § 32 ods. 6 Trestného poriadku a v tomto smere súladným aj s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít Slovenskej republiky (ako to vyplýva z vyššie označených rozhodnutí ústavného súdu a najvyššieho súdu), ako aj s jeho odôvodnením, ktoré krajský súd jasne, výstižne a presvedčivo prezentoval vo svojom rozhodnutí z 20. novembra 2019. Nemôže byť účelom príslušnej právnej úpravy bezmyšlienkovité, mechanické predkladanie každého podania označeného ako návrh na odňatie a prikázanie veci súdu vymedzenému v § 23 ods. 1 Trestného poriadku. Naopak, musí ním byť

zabezpečenie spravodlivého prejednanja každej trestnej veci v čo najkratšom možnom čase, berúc zároveň zreteľ aj na hospodárnosť konania. Pokiaľ je potom z podania označeného ako návrh na odňatie a prikázanie veci zrejmé, že jeho obsahom je len námietka zaujatosti spočívajúca sčasti v procesnom postupe, sčasti v inom dôvode než v dôvodoch predvídaných § 31 Trestného poriadku a v prevažnej časti argumentácie uplatnená oneskorene, o ktorej sa za týchto okolností ako o námietke zaujatosti v zmysle § 32 ods. 6 Trestného poriadku nekoná, tak nevyhnutne sa potom nekoná ani o návrhu na odňatie a prikázanie veci, predstavujúcim podstatne významnejší zásah do ústavnej zásady vyjadrenej v čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý je založený len na takejto námietke zaujatosti, a to s použitím argumentu od menšieho k väčšiemu (a *minori ad maius*) (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 9. decembra 2019, sp. zn. 1 TdoV 3/2018).

Na doplnenie k tomu dovolací súd uvádza, že dovolací dôvod vyplývajúci z § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku by bol prítom naplnený až v prípade, že by v dotknutej veci skutočne rozhodoval nepríslušný súd, a to (s ohľadom na námietky obvineného) súd, vo vzťahu ku ktorému by reálne existoval konkrétny dôležitý dôvod, pre ktorý by mala byť vec dovolateľa tomuto súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa. Len dovolateľom tvrdené nedodržanie procesného postupu pri rozhodovaní o podanom návrhu na odňatie a prikázanie veci v prípade neexistencie žiadneho dôležitého dôvodu, pre ktorý by bolo naozaj potrebné vec príslušnému súdu odňať a prikázať ju inému súdu toho istého druhu a stupňa, nie je žiadnym dovolacím dôvodom, a to tak s ohľadom na vymedzenie dovolacích dôvodov v § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ako aj s ohľadom na už vyššie uvedené úvahy, spočívajúce v tom, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok, majúci za následok zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov nastolených právoplatným rozhodnutím súdu, je určený na nápravu len tých najzávažnejších chýb majúcich zásadný materiálny dopad na práva a postavenie obvineného. Len nedodržanie procesného postupu súdu pri rozhodovaní o čiastkovej procesnej otázke, teda nie vo veci samej, bez reálneho materiálneho dopadu na práva a postavenie obvineného, nepredstavuje tak závažnú chybu, ktorú by bolo potrebné naprávať zásahom do právnej istoty a stability právnych vzťahov založených právoplatným, teda v zásade nezmeniteľným súdnym rozhodnutím. V tejto súvislosti je potom potrebné poukázať na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod číslom 52/2013, podľa ktorého dovolanie nemožno považovať za dôvodné, ak by ním namietané a dovolacím súdom zistené porušenie zákona nemohlo viesť k zmene napadnutého rozhodnutia. Dovolanie by v takom prípade v konečnom dôsledku nemohlo byť úspešné a splniť ním sledovaný účel nápravy, ani ak by mu dovolací súd vyhovel, čím by stratilo procesnú povahu opravného prostriedku. Preto dovolací súd také dovolanie odmieta podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku. Vzhľadom na to, že obvinený vo svojom návrhu na odňatie a prikázanie veci neuviedol žiaden dôležitý dôvod, ktorý by takéto odňatie a prikázanie opodstatňoval, ani zistenie nesprávneho postupu krajského súdu v konaní o takomto návrhu by nemohlo viesť k zmene napadnutého rozhodnutia.

So zreteľom na uvedené skutočnosti dospel dovolací súd k záveru, že ani dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku nebol v konaní vznesený dôvodne.

Rovnaké konštatovanie bolo potom potrebné prijať aj vo vzťahu k dôvodu dovolania uplatnenému podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, keďže, sčasti zhodne ako dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku aj tento bol dovolateľom uplatnený v podstate odvodene od skutočností, na ktorých založil dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. e) Trestného poriadku, t. j. že vo veci rozhodovali sudcovia, ktorí mali byť z jej prejednávania a rozhodovania vylúčení, a sčasti odvodene od dôvodov, ktorými argumentoval v prospech samotného dovolacieho dôvodu vyjadreného v § 371 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku, t. j. že v dôsledku nepredloženia veci na rozhodnutie najvyššiemu súdu Krajský súd v Trnave nebol na rozhodnutie príslušný.

Podľa dovolateľa mal krajský súd rozhodovať z naznačených dôvodov v nezákonnom zložení dňa 20. novembra 2019 o námietke zaujatosti, formálne označenej ako návrh na odňatie a prikázanie veci, v nadväznosti na to potom aj dňa 8. januára 2020 o sťažnosti dovolateľa z 22. novembra 2019, doplnenej podaním z 13. decembra 2019, proti uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2019, a napokon aj v merite veci (t. j. o podaných odvolaniach) na verejnom zasadnutí dňa 9. januára 2020. Ako však vyplýva

z vyššie uvedeného, dôvod na vylúčenie predsedu senátu z prejednávania a rozhodovania trestnej veci obvineného nebol preukázaný, o to menej ho bolo možné konštatovať u ostatných sudcov Krajského súdu v Trnave, a tým aj jeho nepríslušnosť, z ktorej dovolateľ naplnenie dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku odvodzoval.

Navyše, použitá argumentácia na odôvodnenie naposledy uvedeného dovolacieho dôvodu celkom evidentne vybočuje z jeho zákonného rámca. Najvyšší súd aj na tomto mieste pripomína, že ak by mal byť naplnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, musel by súd rozhodovať v inom personálnom obsadení, než v ktorom mal, prípadne po pridelení veci spojenom s porušením pravidiel určených zákonom a rozvrhom práce dotknutého súdu. Žiadnu výhradu takejto povahy na odôvodnenie uplatneného dovolacieho dôvodu však obvinený nevzniesol. Dovolacia argumentácia obvineného vo vzťahu k § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku tak spočíva len vo formálnom označení dotknutého dôvodu dovolania v podanom dovolaní bez toho, aby obvinený aspoň okrajovo určitým spôsobom formuloval danému dôvodu dovolania vecne zodpovedajúce dovolacie námietky. Ako to už dovolací súd konštatoval vyššie, z kontextu podaného dovolania možno len nepriamo vyvodiť, že aj naplnenie tohto dovolacieho dôvodu videl obvinený v tom, že v jeho veci rozhodovali sudcovia, ktorí mali byť z jej prejednávania a rozhodovania vylúčení, keďže v dôsledku nepredloženia veci na rozhodnutie najvyššiemu súdu Krajský súd v Trnave nebol na rozhodnutie príslušný.

Vychádzajúc z uvedeného, bolo potrebné uzavrieť, že ani dovolací dôvod uplatnený podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku nebol v konaní preukázaný.

Pre úplnosť, pretože obvinený vzhľadom na doposiaľ uvádzaných výhradách voči konaniu odvolacieho súdu aj naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najvyšší súd opätovne pripomína, že naposledy označený dovolací dôvod [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku] je naplnený len, ak právo obvineného na obhajobu bolo porušené zásadným spôsobom. Vzhľadom na to, že postup vytýkaný dovolateľom krajskému súdu, ako to bolo vyššie už niekoľkokrát uvedené, nemal žiaden materiálny dopad na jeho práva, nemohol mať za následok naplnenie ani dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

Navyše, v tejto súvislosti sa žiada poukázať na skutočnosť, že použitie jednej a tej istej skutočnosti na odôvodnenie dvoch, respektíve viacerých dovolacích dôvodov (tzv. kumuláciu) nemožno akceptovať. Inak povedané, ak obvinený z hľadiska právnej kvalifikácie označí určitý procesný postup orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu ako chybný a podradí ho pod určitý dovolací dôvod, nie je z právneho hľadiska možné, aby sa s odkazom na predchádzajúci, už skôr namietaný procesný postup ďalej automaticky domáhal zároveň aj existencie iného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 Trestného poriadku. Tento princíp špeciality, teda prednosti konkrétneho zákonného ustanovenia platí aj v dovolacom konaní. Ak by totiž dovolací súd postupoval opačne, a teda takto formulovanú argumentáciu obvineného prijal, nastal by právne neudržateľný a účel dovolacieho konania popierajúci právny stav, ktorý by bol v jednoznačnom rozpore aj s procesnými oprávneniami toho - ktorého dovolateľa tak, ako sú tieto koncipované v § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Na ilustráciu možno uviesť hypotetický príklad, keď by potom rozhodnutie súdu v nezákonnom zložení [dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku] zároveň odôvodňovalo i dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku a podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 24. marca 2021, sp. zn. 1 Tdo 32/2020, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. decembra 2020, sp. zn. 6 Tdo 75/2019).

Hoci formálne subsumované aj pod dovolacie dôvody zakotvené v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b) a písm. e) Trestného poriadku, namietané a s § 177 písm. d) Trestného poriadku rozporné vyhlásenie uznesenia odvolacieho súdu z 20. novembra 2019 až dňa 21. novembra 2019, ako aj tvrdené určenie termínu verejného zasadnutia na 9. januára 2020 v rozpore s § 23 ods. 3 Trestného poriadku, bolo už z povahy veci možné posúdiť len z hľadiska naplnenia dovolacieho dôvodu vyjadreného v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

K tomu sa žiada úvodom zopakovať, že pri posudzovaní vytýkaných procesných pochybení bolo

potrebné brať zreteľ predovšetkým na existenciu a intenzitu potenciálneho materiálneho dopadu týchto, prípadne zistených pochybení na práva dovolateľa. Pritom bolo s ohľadom na charakter a závažnosť namietaných pochybení odvolacieho súdu potrebné konštatovať, že tieto by ani v prípade ich preukázania neboli spôsobilé viesť k záveru o porušení práva dovolateľa na obhajobu zásadným spôsobom. Pre konečné rozhodnutie v prejednávanej trestnej veci je totiž celkom očividne bez významu, v ktorý deň bolo vyhlásené (dovolacím súdom už vyššie aprobované) uznesenie o tom, že členovia senátu odvolacieho súdu nie sú z konania a rozhodovania v trestnej veci dovolateľa vylúčení. Ani prípadný záver o tom, že určité čiastkové rozhodnutia o procesnej otázke bolo skutočne v rozpore s § 177 písm. d) Trestného poriadku vyhlásené v iný než citovaným ustanovením určený deň, nemôže, najmä za súčasnej absencie akýchkoľvek pochybností o správnosti jeho obsahu, viesť v štádiu dovolacieho konania k zvráteniu rozhodnutia vo veci samej. Uvedené obdobne platí aj pre druhú z predmetných výhrad dovolateľa.

Napokon, vznesené námietky ani nemajú reálny základ. Zo zápisnice o neverejnom zasadnutí konanom 20. novembra 2019 spoľahlivo vyplýva, že jeho predmetom bolo rozhodnúť o dovolateľom uplatnenej námietke zaujatosti sudcov. Rovnako je v nej zachytené, že uznesenie prijaté na danom neverejnom zasadnutí podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku o tom, že členovia senátu JUDr. Martin Žovinec, Mgr. Kristína Ferencziová a Mgr. Pavol Macháč nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v danom trestnom konaní, bolo na ňom predsedom senátu aj vyhlásené (č. l. 1184 spisu). Naproti tomu, zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom nasledujúci deň, t. j. 21. novembra 2019, je zrejmé, že o rozhodovaní o námietke zaujatosti predseda senátu prítomné strany (len) štandardným spôsobom oboznámil (č. l. 1185 spisu).

Čo sa týka dovolateľom tvrdeného postupu krajského súdu v rozpore s § 23 ods. 3 Trestného poriadku, už aj zo skôr uvedeného je evidentné, že podanie obvineného, hoci formálne označené ako návrh na odňatie a prikázanie veci, tomuto obsahovo nezodpovedalo, a teda odvolací súd nepochybil, práve naopak, postupoval zákonne a správne, keď sa s ním so zreteľom na jeho obsah vysporiadal ako s námietkou zaujatosti. To zároveň znamená, že za týchto okolností nemal žiaden dôvod pridržiavať sa ustanovenia § 23 ods. 3 Trestného poriadku.

Z uvedených dôvodov musel najvyšší súd konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nebol dovolateľom uplatnený dôvodne.

V súlade s doposiaľ uvedeným dovolací súd posúdil súhrn ďalších dovolacích námietok obvineného, týkajúcich sa konania verejného zasadnutia 9. januára 2020 v jeho neprítomnosti napriek tomu, že s ohľadom na jeho žiadosť o odročenie predmetného verejného zasadnutia, odôvodnenú odvolaním plnej moci udelenej obhajcovi, zdravotnými dôvodmi obvineného i nedoručením rozhodnutia krajského súdu z 8. januára 2020 o sťažnosti proti rozhodnutiu z 20. novembra 2019 o námietke zaujatosti, na to podľa názoru dovolateľa neboli splnené zákonné podmienky, len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku, a nie aj z hľadiska dovolacích dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) a písm. e) Trestného poriadku, ktoré vo vzťahu k tejto skupine dovolacích námietok obvinený tiež formálne označil.

Vzhľadom na naposledy uvedené námietky obvineného bolo úlohou dovolacieho súdu posúdiť, či konaním pred odvolacím súdom, ktoré vyústilo do dovolaním napadnutého uznesenia Krajského súdu v Trnave, a to prerokovaním veci odvolacím súdom na verejnom zasadnutí bez prítomnosti obvineného, nedošlo k porušeniu jeho ústavne garantovaného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti.

Dovolací súd úvodom len pre úplnosť konštatuje, že možnosť použitia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku v prípade, že ide o vykonanie verejného zasadnutia odvolacieho súdu v neprítomnosti obvineného v rozpore so zákonom, nemôže byť viazaná na splnenie podmienok uvedených v § 371 ods. 4 Trestného poriadku. Tento dovolací dôvod totiž vzniká až samotným postupom odvolacieho súdu, ktorého nezákonnosť je napadnuteľná až následne po skončení trestného stíhania a za predpokladu, že na verejnom zasadnutí bolo vyhlásené aj rozhodnutie, ktorým sa právoplatne skončilo trestné stíhanie.

Prítomnosť obvineného na verejnom zasadnutí upravuje § 293 Trestného poriadku. Nutnosť jeho účasti na ňom je potrebné posudzovať podľa toho, či súd obvineného podľa § 292 ods. 1 Trestného poriadku na verejné zasadnutie predvolal alebo ho o termíne verejného zasadnutia len upovedomil.

Podľa § 292 ods. 1 Trestného poriadku predseda senátu predvolá na verejné zasadnutie osoby, ktorých osobná účasť na ňom je nevyhnutná. O verejnom zasadnutí upovedomí prokurátora, ako aj osobu, ktorá svojim návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, a osobu, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím. Ak mladistvý obvinený v čase konania verejného zasadnutia nedovŕši devätnásť rok svojho veku, upovedomí sa aj orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj obhajcu, splnomocnenca a zákonného zástupcu. K predvolaniu alebo upovedomeniu pripojí rovnopis návrhu, ktorým bol na verejné zasadnutie daný podnet. Ak sa má rozhodovať vo veciach spojených s výkonom kontroly technickými prostriedkami, predseda senátu o verejnom zasadnutí upovedomí aj príslušného probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 293 ods. 3 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa koná za prítomnosti obvineného.

Podľa § 293 ods. 4 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa môže vykonať v neprítomnosti obvineného, ak nie je možné doručiť mu predvolanie na verejné zasadnutie a z toho dôvodu ustanovený obhajca bol o verejnom zasadnutí riadne upovedomený.

Podľa § 293 ods. 5 Trestného poriadku verejné zasadnutie sa vykoná v neprítomnosti obvineného aj vtedy, ak mu upovedomenie o verejnom zasadnutí bolo riadne a včas doručené a bol poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti alebo za podmienok uvedených v § 292 ods. 5.

Podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného nemožno konať, ak je obvinený vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody alebo ak ide o trestný čin, na ktorý zákon ustanovuje trest odňatia slobody, ktorého horná hranica prevyšuje desať rokov.

Podľa § 293 ods. 8 Trestného poriadku ak obvinený hodnoverným spôsobom ospravedlní svoju neúčasť na verejnom zasadnutí a súčasne písomne požiada súd, aby sa verejné zasadnutie uskutočnilo za jeho prítomnosti, súd odročí verejné zasadnutie a určí deň, čas a miesto ďalšieho verejného zasadnutia.

Podľa § 293 ods. 9 Trestného poriadku v prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať verejné zasadnutie bez prítomnosti obhajcu. Ospravedlnenie a žiadosť podľa odseku 7 môže predniesť aj obhajca obvineného, ak je na to osobitne splnomocnený.

Podľa § 293 ods. 10 Trestného poriadku obhajca obvineného sa vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní, ako aj verejného zasadnutia, na ktoré dal podnet svojim návrhom obvinený.

Podľa § 120 ods. 2 Trestného poriadku v prípade ospravedlnenej neúčasti obvineného na úkone orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu zo zdravotných dôvodov je obvinený povinný predložiť vyjadrenie ošetrojúceho lekára, že mu jeho zdravotný stav neumožňuje účasť na úkone, na ktorý bol predvolaný, bez ohrozenia života alebo závažného zhoršenia zdravotného stavu alebo z dôvodu nebezpečenstva rozšírenia nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby.

Vychádzajúc z uvedenej zákonnej úpravy je zrejmé, že je na úvahe predsedu senátu, či obvineného na verejné zasadnutie predvolá z dôvodu, že jeho osobnú účasť na verejnom zasadnutí považuje odvolací súd za nevyhnutnú, alebo argumentum a contrario ho o termíne verejného zasadnutia „len“ upovedomí, ak jeho osobná účasť na verejnom zasadnutí nie je nevyhnutná. V závislosti od toho, ktorú z možností predseda senátu zvolí, musí potom postupovať aj pri posudzovaní splnenia podmienok vykonania verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného.

Obvineného súd na verejné zasadnutie spravidla predvoláva vtedy, keď považuje za nevyhnutné ho

vypočúť, vyzvať k vyjadreniu k dôkazu vykonanému na tomto verejnom zasadnutí, alebo ho požiadať o bližšie vysvetlenie jeho odvolania. V ostatných prípadoch, keď osobná účasť obvineného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu nie je nutná, sa obvinený o verejnom zasadnutí len upovedomí, a to ako osoba, ktorá svojim návrhom dala na verejné zasadnutie podnet, respektíve ako osoba, ktorá môže byť priamo dotknutá rozhodnutím.

Zo spisového materiálu vyplýva, že po predložení odvolania prokurátora Okresnej prokuratúry Piešťany a obvineného H. O. Krajskému súdu v Trnave 19. februára 2019 určil predseda senátu prvý termín verejného zasadnutia na 9. mája 2019, pričom obvineného H. O. o jeho konaní upovedomil (č. l. 1098 spisu). Obvinený H. O. si predvolanie prevzal 26. apríla 2019 a 7. mája 2019 prostredníctvom obhajcu požiadal o odročenie verejného zasadnutia zo zdravotných dôvodov (č. l. 1104 a nasl. spisu). O ďalšom termíne verejného zasadnutia, nariadenom na 6. júna 2019, bol obvinený takisto upovedomený (č. l. 1109 spisu). Upovedomenie o konaní verejného zasadnutia obvinený prevzal 31. mája 2019, pričom v deň konania verejného zasadnutia, t. j. 6. júna 2019, bolo súdu elektronicky a zároveň aj osobne doručené ospravedlnenie obhajcu dovolateľa JUDr. Igora Horanského z neúčasti na danom verejnom zasadnutí, odôvodnené dopravnou nehodou, ktorej bol účastníkom predchádzajúceho dňa, ako aj žiadosť o odročenie verejného zasadnutia z tohto dôvodu a súčasne s nimi aj odôvodnenie podaného odvolania (č. l. 1129 a nasl. spisu). Vzhľadom na tieto skutočnosti bolo dotknuté verejné zasadnutie odročené na 5. septembra 2019 (č. l. 1135 spisu), o konaní ktorého bol obvinený upovedomený (č. l. 1136 spisu) dňa 26. júna 2019. Dôvodiac akútnymi zdravotnými problémami, obvinený podaním doručeným odvolaciu súdu elektronicky 4. septembra 2019 v čase po úradných hodinách ospravedlnil svoju neúčasť na verejnom zasadnutí nariadenom na 5. septembra 2019 a žiadal o jeho odročenie (č. l. 1140 a nasl. spisu), ktorej žiadosti krajský súd vyhovel (č. l. 1151 spisu). Upovedomenie o konaní verejného zasadnutia 10. októbra 2019 (č. l. 1152 spisu) si obvinený prevzal 27. septembra 2019. Zároveň, 17. septembra 2019 bolo Krajskému súdu v Trnave doručené vyjadrenie ošetrojúceho lekára obvineného, že tomuto zdravotný stav umožňuje sa dňa 10. októbra 2019 zúčastniť nariadeného úkonu (č. l. 1160 spisu). Dňa 9. októbra 2019 bolo elektronickou cestou, opätovne v čase po úradných hodinách podateľne krajského súdu, doručené odvolaciu súdu podanie, v ktorom obhajca obvineného avizoval podanie návrhu na odňatie a prikázanie veci inému súdu (č. l. 1162 spisu), namiesto ktorého sa však v prílohe elektronickej správy nachádzalo upresnenie odvolania. Obhajcom spomínaný návrh na odňatie a prikázanie veci bol odvolaciu súdu predložený následne osobne dňa 10. októbra 2019 (č. l. 1168 spisu). Zo spisu zároveň vyplýva, že z dôvodu, že dňa 10. októbra 2019 bola o 8.00 hod. na Krajskom súde v Trnave nahlásená bomba, sa verejné zasadnutie v trestnej veci dovolateľa, nariadené na 9.00 hod., nekonalo (č. l. 1167 spisu). Verejné zasadnutie nariadené na 21. novembra 2019 bolo odročené na 9. januára 2020 z dôvodu, že o námietke zaujatosti členov konajúceho senátu, doručenej odvolaciu súdu 12. novembra 2019, nebolo doposiaľ právoplatne rozhodnuté (č. l. 1185 spisu). Upovedomenie o termíne verejného zasadnutia, doručené obvinenému H. O. 13. decembra 2019, obsahovalo výslovné poučenie, že v prípade, ak sa bez vážneho dôvodu nedostaví, bude sa verejné zasadnutie konať v jeho neprítomnosti s upozornením, že v prípade práceneschopnosti je potrebné doložiť potvrdenie v zmysle § 120 ods. 2 Trestného poriadku, a s poučením v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku, ako aj citáciu § 293 ods. 6 až ods. 10 Trestného poriadku, § 294 ods. 1 Trestného poriadku i § 120 ods. 1 až ods. 3 Trestného poriadku (č. l. 1188 spisu).

Na základe uvedeného mal dovolací súd za nepochybné, že obvinený H. O. bol o termíne verejného zasadnutia konaného 9. januára 2020 riadne a včas upovedomený a zároveň v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku výslovné poučený o možnosti vykonať verejné zasadnutie v jeho neprítomnosti. V predmetnej veci zároveň nebol daný ani dôvod pre postup odvolacieho súdu podľa § 293 ods. 6 Trestného poriadku.

Obvinený H. O. sa napriek tomu na verejné zasadnutie nariadené na 9. januára 2020 o 9.20 hod. nedostavil. Namiesto toho bolo predošlý deň do podateľne odvolacieho súdu osobne doručené jeho podanie, ktorým advokátovi JUDr. Igorovi Horanskému odvolal plnú moc udelenú mu k obhajobe svojej osoby dňa 7. marca 2016, ktorým požiadal, aby boli všetky rozhodnutia krajského súdu doručované jemu, uvádzajúc, že už niet dôvodu, aby v konaní aj naďalej vystupoval náhradný obhajca, a ktorým

vzhľadom na uvedené žiadal o odročenie verejného zasadnutia (č. I. 1216 spisu). Na verejnom zasadnutí predseda senátu oboznámil písomné podanie obvineného a konštatujúc, že obvinený bol o termíne verejného zasadnutia upovedomovaný, jeho prítomnosť na verejnom zasadnutí sa nepovažuje za nevyhnutnú, náhradná obhajkyňa je na verejnom zasadnutí prítomná a rozhodnutím tamojšieho súdu z 8. januára 2020, sp. zn. 3Nto/17/2019, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu súdu z 20. novembra 2019 bolo právoplatne rozhodnuté o námietke zaujatosti voči členom senátu tak, že títo nie sú vylúčení z vykonávania úkonov v trestnej veci obvineného, uznesením vyhláseným na verejnom zasadnutí rozhodol, že súd vykoná verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného.

So zreteľom na uvedené preto, pokiaľ obvinený v dovolaní tvrdil, že odročenia verejného zasadnutia sa okrem iného domáhal aj zo zdravotných dôvodov, dovolací súd v prvom rade poukazuje na to, že taká skutočnosť zo spisového materiálu, predovšetkým z predmetného podania obvineného zo 7. januára 2020, doručeného krajskému súdu 8. januára 2020, nevyplýva, keďže dovolateľ sa v ňom o svojom zdravotnom stave žiadnym spôsobom nezmienil a ani k nemu nepripojil žiadnu listinu, ktorá by spĺňala náležitosti vyžadované zákonom (§ 120 ods. 2 Trestného poriadku) pre účinné ospravedlnenie neúčasti na úkone zo zdravotných dôvodov, o ktorých obvinený musel vedieť, keďže bol na ne zo strany odvolacieho súdu opakovane upozorňovaný a o nich výslovne poučený.

Svoju neúčast' a žiadosť o odročenie verejného zasadnutia odôvodnil obvinený v dovolaní aj tým, že do dňa jeho konania mu nebolo doručené uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o jeho sťažnosti proti uzneseniu krajského súdu z 20. novembra 2019. Zodpovedá skutočnosti, že k zaslaní písomného vyhotovenia predmetného rozhodnutia krajského súdu z 8. januára 2020 došlo až 13. februára 2020 (č. I. 1215 spisu), avšak pre možnosť odvolacieho súdu vykonať v danej trestnej veci verejné zasadnutie a na tomto rozhodnúť vo veci samej je toto konštatovanie irelevantné. Jedinú podmienku vyplývajúcu z Trestného poriadku (a contrario § 32 ods. 4) pre realizáciu takejto postupu odvolacieho súdu totiž predstavuje len právoplatné vyriešenie otázky vylúčenia, respektíve nevylúčenia jednotlivých členov vznesenou námietkou zaujatosti dotknutého senátu konajúceho súdu. Z ustanovenia § 184 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku upravujúceho právoplatnosť a vykonateľnosť uznesenia vyplýva, že uznesenie, ktoré treba podľa § 177 Trestného poriadku vyhlásiť a proti ktorému zákon nepripúšťa sťažnosť, nadobúda právoplatnosť vyhlásením. V prejednávanej veci bolo dotknuté uznesenie, nenapadnuteľné riadnym opravným prostriedkom, vyhlásené v súlade s § 177 písm. d) Trestného poriadku dňa 8. januára 2020 na neverejnom zasadnutí konanom v súlade s § 301 Trestného poriadku. To znamená, že o dovolateľom vznesenej námietke zaujatosti členov senátu odvolacieho súdu konajúceho v jeho trestnej veci bolo právoplatne rozhodnuté 8. januára 2020, a to bez ohľadu na to, či, prípadne kedy mu predmetné rozhodnutie bolo oznámené.

V súvislosti s dôvodom žiadosti o odročenie verejného zasadnutia spočívajúcim v odvolaní plnej moci sa úvodom, pre dokreslenie okolností vypovedajúcich o hodnovernosti a opodstatnenosti danou skutočnosťou odôvodnenej žiadosti o odročenie verejného zasadnutia, žiada uviesť, že po odvolaní plnej moci advokátovi JUDr. Igorovi Horanskému dňa 7. januára 2020, oznámenom odvolaciemu súdu 8. januára 2020, bolo už 17. januára 2020, teda ešte pred písomným vyhotovením na danom verejnom zasadnutí vyhláseného rozsudku odvolacieho súdu, priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky doručené dovolanie proti nemu, spísané 14. januára 2020, ktoré obvinený podal prostredníctvom obhajcu JUDr. Igora Horanského. Z listín priložených k podanému dovolaniu vyplýva, že obvinený H. O. po odvolaní plnej moci 7. januára 2020 opätovne udelil plnomocenstvo advokátovi JUDr. Igorovi Horanskému už 13. januára 2020. Nielen táto okolnosť, ale aj spôsob a najmä lehota, v ktorej pred konaním verejného zasadnutia dovolateľ oznámil súdu odvolanie plnej moci, svedčia, a to obzvlášť v kontexte vyššie opísaného priebehu konania pred odvolacím súdom, poznačeného opätovným odročovaním nariadených verejných zasadnutí z dôvodov prevažne na strane dovolateľa a jeho obhajcu, ako aj bezúspešným podávaním početných neúčelných, nedôvodných a neopodstatnených podaní zneužívajúcich procesné ustanovenia majúce za cieľ zabezpečiť riadnu obhajobu obvineného, svedčia pre záver o účelovosti konania dovolateľa i jeho obhajcu. Dovolací súd nemá pochybnosti, že dovolateľ svojím konaním obštrukčného charakteru sledoval úmysel mariť odvolacie konanie. Podstatné v tejto súvislosti však je, že svoju neúčast' na verejnom zasadnutí neospravedlnil hodnoverným spôsobom, a to

nielen pokiaľ ide o samotné odôvodnenie jeho neúčasti, ale ani pokiaľ ide o včasnosť tohto ospravedlnenia. Hodnovernosť ospravedlnenia totiž vyžaduje aj neodkladnosť jeho oznámenia potom, ako sa obvinený o dôvode, ktorý mu má brániť v účasti na verejnom zasadnutí, dozvedel. Sám totiž inicioval odvolacie konanie a ak mal záujem sa ho osobne zúčastniť, bolo jeho povinnosťou s odvolacím súdom komunikovať včas. O termíne konania verejného zasadnutia obvinený H. O. vedel už od 13. decembra 2019 a hoci rozhodnutie o osobe zvoleného obhajcu bolo výlučne v jeho dispozícii, odvolací súd o ňom informoval prakticky bezprostredne pred konaním nariadeného verejného zasadnutia. Zároveň je potrebné dodať, že v jeho prípade nešlo o prípad povinnej obhajoby, a teda prítomnosť obhajcu na verejnom zasadnutí nebola potrebná (a contrario § 293 ods. 9 Trestného poriadku).

Napriek tomu záujmy obvineného na verejnom zasadnutí 9. januára 2020 zastupovala a hájila náhradná obhajkyňa JUDr. Tatiana Chrenková, ktorú skutočnosť by za daných okolností bolo len s ťažkosťami možné hodnotiť v jeho neprospech.

Faktom však ostáva, že obvinenému H. O. bolo upovedomenie o termíne verejného zasadnutia riadne a včas doručené a že bol aj správne poučený o možnosti konania verejného zasadnutia bez jeho prítomnosti, čím boli splnené podmienky pre konanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obvineného (§ 293 ods. 5 Trestného poriadku), pričom svoju neúčasť na verejnom zasadnutí obvinený hodnoverne neospravedlnil (§ 293 ods. 8 Trestného poriadku.). Zároveň v danej veci nešlo o prípad povinnej obhajoby, a teda verejné zasadnutie sa mohlo konať aj bez prítomnosti (zvoleného) obhajcu, ktorý by bol v čase konania verejného zasadnutia splnomocnený samotným obvineným k jeho obhajobe (§ 293 ods. 9 Trestného poriadku), a preto prítomnosť náhradnej obhajkyne na verejnom zasadnutí bola pre dovolateľa len výhodou získanou nad rámec právnej úpravy. Krajský súd v Trnave teda postupoval správne, keď za daných okolností vykonal verejné zasadnutie v neprítomnosti obvineného. S odkazom na uvedené dôvody musel dovolací súd konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. d) Trestného poriadku nebol naplnený.

V rámci dovolacieho dôvodu uplatneného podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku obvinený namietal nezákonnosť zvukových záznamov vyhotovených poškodenou (podľa jeho názoru v rozpore s § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka) v dňoch 31. októbra 2013 a 4. novembra 2013, ako aj nezákonnosť prepisov SMS a MMS správ (podľa jeho názoru získaných v rozpore s § 2 ods. 7 zákona č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov a tiež § 12 ods. 2 Občianskeho zákonníka).

Vo vzťahu k týmto dovolacím námietkam obvineného je predovšetkým žiaduce pripomenúť, že už prvostupňový súd, ale potom najmä odvolací súd sa v odôvodnení svojich rozhodnutí (súd prvého stupňa na str. 19 až 21 rozsudku, odvolací súd na str. 14 až 18 rozsudku) podrobne vysporiadali s otázkou zákonnosti, respektíve prípustnosti vykonania dovolateľom namietaných dôkazov na hlavnom pojednávaní. Dovolací súd sa stotožnil s ich konštatovaním, že skutočnosť, že formy, v ktorých boli sporné dôkazy zachytené, predložené súdu a týmto vykonané, nefigurujú v demonštratívnom výpočte dôkazov podávanom ustanovením § 119 ods. 3 Trestného poriadku, ich automaticky nerobí neprípustnými. S odkazom na znenie § 119 ods. 4 Trestného poriadku nebolo možné odmietnuť prípustnosť poškodenou vyhotovených záznamov telefonických hovorov ani z dovolateľom presadzovaného dôvodu spočívajúceho v tom, že nešlo o dôkazy zabezpečené orgánmi činnými v trestnom konaní. Rovnako správne konajúce súdy identifikovali, že v prípade predmetných dôkazov dochádza ku kolízii práv, a to práva obvineného na súkromie a ochranu osobnosti, ktoré zahŕňa aj právo, aby si iná osoba nezhotovovala a na verejnosti nepoužila záznamy osobnej povahy, a na druhej strane práva poškodenej na ochranu jej života a zdravia, do ktorého obvinený svojím protiprávnym konaním zasiahol, a postupujúc v súlade s judikatúrou Ústavného súdu Slovenskej republiky, túto vyriešili pristúpením k vykonaniu testu proporcionality. Jeho použitie ako jedného z interpretačných a aplikačných nástrojov verejného práva podrobne a zrozumiteľne vysvetlili v kontexte prejednávanej veci, osobitne odôvodňujúc splnenie každého z troch kritérií tvoriacich test proporcionality (t. j. kritérium vhodnosti, nevyhnutnosti a primeranosti) a berúc zreteľ na to, že išlo o trestné činy odohrávajúce sa v súkromnej sfére páchatela a obete trestnej činnosti. Konajúce súdy zároveň zdôraznili, že namietané

dôkazy nie sú osamotené, samy osebe nie sú usvedčujúcimi dôkazmi, ale zároveň vzájomne korelujú s ostatnými vykonanými dôkazmi, a tak vo vzájomných súvislostiach bez rozumných pochybností preukazujú, že obvinený sa dopustil skutku uvedeného v bode 1/ obžaloby. Uvedené závery si dovolací súd osvojil a, považujúc za nadbytočné opakovať ich odôvodnenie uvedené súdmi nižších stupňov v dovolaním napadnutých rozhodnutiach, na toto v celom rozsahu odkazuje.

Na doplnenie k dovolacím námietkam obvineného v časti, v ktorej obvinený poukazoval na rozpor namietaných dôkazov s Občianskym zákonníkom a zákonom č. 166/2003 Z. z. o ochrane súkromia pred neoprávneným použitím informačno-technických prostriedkov, dovolací súd považuje primárne za potrebné zdôrazniť, že právo na ochranu prejavov osobnej povahy, zakotvené v § 12 Občianskeho zákonníka, ktorého ochrany sa dovolateľ domáhal, podobne ako právo na súkromie, ochranu obydlia či korešpondencie, nie je absolútne. Zároveň sa žiada poznamenať, že zásah do tohto práva a jeho obmedzenie zo strany orgánov verejnej moci nemožno klásť na roveň zásahu do tohto práva zo strany súkromnej osoby. Je neprijateľné, aby si páchatel trestného činu, ktorým okrem iných oprávnených záujmov inej osoby chránených Trestným zákonom hrubo porušuje aj jej právo na ochranu súkromného života, nárokoval beztretnosť s odkazom na porušenie svojho práva na súkromie, respektíve v danom prípade správnejšie práva na ochranu prejavov osobnej povahy.

Je nesporné, že každý telefonujúci ako aj ten, kto inému posla SMS alebo MMS správy, sa vzdáva časti svojho súkromia tým, že komunikuje s ďalšou osobou, a teda ochrana jeho súkromia nevyhnutne končí tam, kde začína ochrana súkromia a oprávnených záujmov druhej osoby. Každá z komunikujúcich osôb je potom nositeľom informácií vymieňaných si SMS správami či telefónom, a tak má aj právo nakladať s informáciami v rámci svojho súkromia, pričom dispozíciu s jej právom na ochranu súkromiu jej, a to ani pre účely trestného konania, nemožno zakázať (samozrejme, s výnimkou informácií podliehajúcich utajeniu podľa osobitných predpisov) ani s odkazom na § 12 Občianskeho zákonníka.

Ustanovenie § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyžaduje pre vyhotovenie či použitie písomností osobnej povahy, podobizní, obrazových snímok či obrazových a zvukových záznamov, týkajúcich sa fyzickej osoby alebo jej prejavov osobnej povahy, jej privolenie. Privolenie ako také spĺňa definíciu právneho úkonu v zmysle § 34 Občianskeho zákonníka. Ide v podstate o jednostranný právny úkon, ktorý je možné uskutočniť konaním alebo opomenutím; výslovné alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejaviť (§ 35 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V zásade je teda akceptovateľný aj náležitý konkludentne prejavovaný súhlas, respektíve privolenie. V prípadoch súkromných telefonických hovorov, kedy volajúci oslovuje volaného a tým dáva podnet ku komunikácii, fakticky vstupuje do súkromia volaného účastníka so všetkými, z toho vyplývajúcimi dôsledkami. V tejto súvislosti treba dodať, že nespochybniteľne existuje všeobecná znalosť, že telefón môže byť vybavený rôznymi technickými funkciami, vrátane funkcie nahrávania hovoru. To znamená, že telefonujúce osoby spolu komunikujú za všeobecnej vedomosti o možnosti, že hovor môže byť technickou cestou jednou z nich zaznamenaný. Z toho je vyvoditeľné, že komunikujúce osoby konkludentne súhlasia aj s možným vyhotovením zvukového záznamu telefonického hovoru, a teda takto dávajú svoje privolenie v zmysle § 12 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z uvedeného teda vyplýva, že každý má právo zaznamenávať svoje vlastné telefonické hovory. Uvedené platí aj pre SMS a MMS správy, ktoré sa do pamäte telefónu zaznamenávajú dokonca automaticky (viď uznesenie Krajského súdu v Žiline z 1. augusta 2017, sp. zn. 1To/42/2010).

Možno teda uzavrieť, že tým, že obvinený komunikoval s poškodenou prostredníctvom telefónu, konal tak so všeobecnou znalosťou, že táto komunikácia môže byť zaznamenaná (vyhotovená alebo použitá), a teda k tomu konkludentne (§ 35 Občianskeho zákonníka) privolil. Z uvedených dôvodov nemožno súhlasiť s tvrdením dovolateľa, že namietané dôkazné prostriedky boli získané v rozpore so zákonom, osobitne s § 12 Občianskeho zákonníka, a teda ich ako získané nezákonným spôsobom nebolo možné použiť v trestnom konaní podľa § 119 ods. 3 Trestného poriadku.

Záver o získaní dôkazného prostriedku zákonným spôsobom je v zmysle § 119 ods. 3 Trestného poriadku prvým z predpokladov pre to, aby mu v trestnom konaní mohla byť prisúdená náležitá dôkazná hodnota, keďže nie vždy možno zákonným spôsobom získaný dôkazný prostriedok v ďalšom (najmä súdnom) konaní použiť ako dôkaz. Pokiaľ potom ide o aspekt použiteľnosti predmetných dôkazných prostriedkov v prejednávanej trestnej veci, s touto otázkou sa dovolací súd vysporiadal už v

predchádzajúcej časti odôvodnenia svojho rozhodnutia, keď si s odkazom na príslušné časti odôvodnení dovolaní napadnutých rozsudkov osvojil ich závery plynúce z použitia testu proporcionality a konštatovania o v podstate suplementárnom význame z týchto dôkazných prostriedkov plynúcich dôkazov, dokumentujúcich nielen vierohodnosť tvrdení svedkyne poškodenej a ďalších svedkov, ale aj charakter a osobu obvineného, pre preukázanie jeho viny.

Majúc uvedené na zreteli, dovolací súd nemohol vysloviť ani naplnenie dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

Napokon, naplnenie dovolacieho dôvodu vymedzeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku videl dovolateľ v tom, že skutok uvedený v bode 2/ rozsudku a kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona nebol právne posúdený z hľadiska naplnenia materiálneho korektívu v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu najvyšší súd zistil, že okresný ani krajský súd v rámci svojich rozhodnutí skutočne náležite neodôvodnili úvahy týkajúce sa závažnosti skutku právne posúdeného ako prečin výtržníctva z hľadiska možnej aplikácie ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona. Napriek tomu, keďže základným predpokladom trestnej zodpovednosti za prečin je bezpečné zistenie, či konanie nesie nielen všetky formálne znaky prečinu, ale i toho, či ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Trestného zákona, možno sa dôvodne domnievať, že konajúce súdy sa otázkou, či konaním obvineného bol naplnený aj materiálny znak prečinu výtržníctva, zaoberali.

V ďalšom sa preto najvyšší súd v rámci tohto dovolacieho dôvodu zameril na preskúmanie (výslovne nevyjadreného) záveru súdov nižších stupňov, že v danom prípade neboli splnené podmienky pre aplikáciu materiálneho korektívu, a teda skúmal, či vo vzťahu ku skutku 2/ zistený skutkový stav ustálený súdom prvého stupňa a potvrdený odvolacím súdom v napadnutom rozsudku bolo možné právne posúdiť tak, že ide o prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona aj z dôvodu jeho vyššej než nepatrnej závažnosti v zmysle § 10 ods. 2 Trestného zákona.

Trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona sa dopustí ten, kto sa dopustí slovne alebo fyzicky, verejne alebo na mieste verejnosti prístupnom hrubej neslušnosti alebo výtržnosti tým, že napadne iného.

Objektom tohto trestného činu je záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia pred závažnejšími útokmi narušujúcimi verejný pokoj a poriadok. Spravidla sú výtržníctvom ohrozované aj ďalšie chránené záujmy, najmä zdravie ľudí, cudzí majetok, česť a dôstojnosť ľudí a pod. (tzv. sekundárny objekt trestného činu).

Objektívna stránka tohto trestného činu spočíva v konaní páchatel'a, ktoré môže mať dve formy, a to hrubú neslušnosť alebo výtržnosť, ktorej sa páchatel' dopustí verejne alebo na mieste prístupnom verejnosti. Konkrétne konanie páchatel'a môže naplňať obe tieto formy, ktoré sa niekedy aj prekrývajú. Spravidla ide o násilný alebo slovný prejav takého charakteru, ktorý hrubo uráža, vzbudzuje obavy o bezpečnosť zdravia, majetku alebo výrazne znižuje vážnosť väčšieho počtu osôb prítomných súčasne.

Hrubou neslušnosťou sa rozumie konanie, ktorým sa hrubo porušujú pravidlá občianskeho spoluzitia a zásady občianskej morálky. Ide napríklad o hanobenie historickej alebo kultúrnej pamiatky, hrobu alebo iného pietneho miesta, hrubé rušenie zhromaždenia občanov alebo obradu občanov, prípadne hrubé útoky na česť a vážnosť občana (napríklad vulgárne nadávky, oplzlé reči, urážky skutkom a pod.). Zo slovného spojenia "hrubá neslušnosť" vyplýva, že musí ísť o závažnejšiu neslušnosť, ktorá sa prieči pravidlám občianskeho spoluzitia a zásadám občianskej morálky. Hrubý charakter neslušnosti nemožno hodnotiť len na základe charakteru osobnosti páchatel'a, ale z jeho konkrétneho prejavu, a to aj vo vzťahu k prostrediu, kde k nemu došlo.

Výtržnosťou sa rozumie konanie, ktoré závažným spôsobom (hrubo) narušuje verejný pokoj a poriadok

a je preň typický zjavne neúctívý a nedisciplinovaný postoj páchatel'a k zásadám občianskeho spoluzitia. Spravidla pôjde o fyzické a psychické násilie, ktoré je zamerané proti osobám alebo veciam. Povahu výtržnosti môže mať aj svojvoľné konanie, ktoré výraznejšie naruší verejný pokoj a poriadok (napríklad vandalské ničenie tovaru vystaveného na chodníku za súčasného znečistenia verejného priestranstva a spôsobenie hluku narušujúceho v nočných hodinách pokoj občanov).

Podľa § 122 ods. 2 Trestného zákona trestný čin je spáchaný verejne, ak je spáchaný

- a) obsahom tlačoviny alebo rozširovaním spisu, filmom, rozhlasom, televíziou, použitím počítačovej siete alebo iným obdobne účinným spôsobom, alebo
- b) pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami.

Miestom prístupným verejnosti sa rozumie každé miesto, na ktoré má prístup široký okruh individuálne neurčených ľudí a kde sa tiež spravidla zdržiava viac ľudí, takže hrubú neslušnosť alebo výtržnosť môžu postrehnúť viacerí ľudia, hoci v čase činu tam nemusia byť prítomní.

Prístupnosťou sa rozumie možnosť vidieť a počuť prejav páchatel'a, aj keď miesto činu nie je priamo prístupné verejnosti (napríklad sa nachádza za plotom, za ohradou a pod.). Stačí, ak je také miesto prístupné len niektorým osobám určeným napríklad povahou ich zamestnania (továreň, stavenisko a pod.) alebo inak (zdravotné stredisko, škola) a v určitý čas (v sezóne, počas otváracieho času a pod.). Takýmto miestom však nebudú byty a iné priestory v obytnom dome ani internát, ubytovňa alebo kancelária.

Vychádzajúc z uvedeného je predovšetkým potrebné uviesť, že v skutkovej vete rozsudku okresného súdu vyjadrený skutok 2/, spočívajúci vo fyzickom a psychickom útoku obvineného na poškodenú, ku ktorému došlo v areáli firmy, kde pracuje, v čase o 07:15 hod., t. j. v čase ranného príchodu zamestnancov danej firmy do práce, správnosť a úplnosť zistenia, ustálenia a vyjadrenia ktorého nemôže dovolací súd skúmať ani meniť [§ 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku], je z hľadiska naplnenia formálnych znakov trestného činu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona kvalifikačne nepochybný, keďže zodpovedá spáchaniu trestného činu dopustením sa výtržnosti fyzicky a na mieste verejnosti prístupnom napadnutím iného.

Pri posudzovaní dôvodnosti dovolacieho dôvodu uplatneného dovolateľom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku sa preto dovolací súd nezaoberal otázkou naplnenia formálnych znakov skutkovej podstaty prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, voči ktorej námietky obvineného ani nesmerovali, ale majú na zreteli imperatív posudzovať pri prečine aj materiálny korektív podľa kritérií § 10 ods. 2 Trestného zákona, nezohľadnenie ktorého bolo hlavnou ideou dovolania obvineného podaného z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, pristúpil v súlade s rozhodnutím R 121/2014, vyjadrujúcim oprávnenie dovolacieho súdu pri posudzovaní dôvodu dovolania uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku hodnotiť i potrebnú (vyššiu než nepatrnú) závažnosť prečinu (§ 10 ods. 2 Trestného zákona) a opierať sa pritom o dôkazy, ktoré boli v súdnom konaní vykonané (bez toho, aby skúmal a menil správnosť a úplnosť zisteného skutku), k posúdeniu správnosti záveru konajúcich súdov o nenaplnení dôvodov pre použitie § 10 ods. 2 Trestného zákona v prejednávanej veci.

Podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Vzhľadom na uvedené je zřejmé, že základným predpokladom trestnej zodpovednosti obvineného za skutok uvedený v bode 2/ obžaloby a kvalifikovaný ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je nielen naplnenie všetkých formálnych znakov daného trestného činu, ale i jeho materiálnych znakov, a teda aj to, že ide o prečin aj v intenciách § 10 ods. 2 Trestného zákona. To znamená, že vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a, je jeho závažnosť nie nepatrná (tzv. materiálny

korektív). Právny záver o materiálnom korektíve prečinu sa pritom musí zakladať na skutkových zisteniach súdu vyplývajúcich z vykonaného dokazovania rovnako ako záver o naplnení či nenaplnení formálnych znakov skutkovej podstaty dotknutého trestného činu.

V ustanovení § 10 ods. 2 Trestného zákona je zakotvená výnimka z formálneho chápania kategórie trestných činov, a to vo vzťahu k prečinu. Citované ustanovenie podáva taxatívny výpočet skutočností, ktoré sú určujúce pre posúdenie závažnosti prečinu. Ide o nasledovné skutočnosti:

- a) spôsob vykonania činu a jeho následky,
 - b) okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný (pôjde najmä o poľahčujúce a priťažujúce okolnosti),
 - c) miera zavinenia a pohnútky páchateľa,
- teda o skutočnosti, ktoré sa týkajú výlučne objektívnej a subjektívnej stránky skutkovej podstaty daného trestného činu (prečinu).

K tomu treba dodať, že uvedené kritériá, ktoré sú rozhodujúce pre posúdenie závažnosti prečinu, a teda pre rozhodnutie o použití alebo nepoužití označeného zákonného ustanovenia, jedine prostredníctvom ktorého možno v trestnom konaní uplatniť princíp ultima ratio (R 96/2014), ktorého sa dovolateľ domáhal, nemožno hodnotiť izolovane, ale v ich súhrne, bez toho, aby niektoré z nich boli preceňované na úkor iných.

Spôsob vykonania činu zahŕňa druh a povahu konania, ako aj použité prostriedky. Z tohto hľadiska je pri posudzovaní závažnosti konania obvineného v danom prípade nevyhnutné zohľadniť skutočnosť, že výtržnosti sa dopustil tým, že voči svojej bývalej družke použil fyzické i psychické násilie, keď ju zhodením na zem v spojení s tvrdením, že na druhej strane cesty je človek, ktorý ju zastrelí, paralyzoval. Rovnako nemožno opomenúť, že súdeného konania sa dopustil v čase, keď prichádzala do svojho zamestnania, a to v areáli jej zamestnávateľa, ktorý bol prístupný nielen pre ostatných zamestnancov, ale aj zákazníkov danej spoločnosti.

Bez významu tiež nie je skutočnosť, že súdy nižších stupňov, nevzhládli v okolnostiach, za ktorých bol čin spáchaný, žiadnu z poľahčujúcich okolností. Na druhej strane obvinený sa predmetného činu dopustil popri dvoch ďalších skutkoch (právne kvalifikovaných ako zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a prečin nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. a), písm. c) Trestného zákona), ktorých sa tiež dopustil voči poškodenej a zo spáchania ktorých bol napadnutými rozhodnutiami súdov nižších stupňov taktiež uznaný vinným.

Pod pojmom následok nie je v tomto kontexte potrebné rozumieť len primárny následok v podobe porušenia alebo ohrozenia chráneného záujmu, ale aj ohrozenie a porušenie ďalších náhodných vedľajších objektov. Pokiaľ je následkom ohrozenie chráneného záujmu, význam má nielen veľkosť hroziacej škody, ale aj stupeň pravdepodobnosti, že škoda nastane. V intenciách tohto kritéria aj s ohľadom na už skôr konštatované okolnosti spáchania skutku (v areáli zamestnávateľa poškodenej) je potom počínanie obvineného potrebné vyhodnotiť ako očividne porušujúce záujem na ochrane pokojného občianskeho spoluzitia a spôsobilé nielen narušiť pokoj na pracovisku poškodenej a tým ovplyvniť výkon pracovnej činnosti ako samotnej poškodenej tak aj jej spolupracovníkov, prípadne poškodiť dobré meno jej zamestnávateľa u jeho zákazníkov, ale aj viesť k vzniku reálneho nebezpečenstva ohrozenia zdravia poškodenej a obáv o jej i vlastnú bezpečnosť zo strany osôb potenciálne prítomných na danom, verejnosti prístupnom mieste ako k sekundárnym následkom protiprávneho konania obvineného. Všetky uvedené súvislosti a možné následky konania obvineného je pri vyhodnocovaní závažnosti spáchaného prečinu nevyhnutné brať na zreteľ.

Napokon, pokiaľ ide o mieru zavinenia ako kritérium pre posúdenie závažnosti spáchaného prečinu, tu treba vychádzať najmä z vyššej závažnosti úmyslu oproti nedbanlivosti a tiež priameho úmyslu oproti nepriamemu úmyslu. Takisto vopred uvážení úmysel je ťažší než úmysel bezprostredne daný. Vzhľadom na okolnosti prejednávaneho prípadu si potom možno len s ťažkosťami predstaviť, že obvinený sa na mieste činu v čase príchodu poškodenej na pracovisko ocitol bez priameho, vopred

uváženeho úmyslu.

Vychádzajúc z uvedeného, považoval aj dovolací súd (rovnako ako to možno konkludentne vyvodzovať z výrokov dovolaní napadnutých rozsudkov súdov nižších stupňov) za zrejmé, že okolnosti, ktoré z hľadiska kritérií pre posúdenie závažnosti prečinu, bolo potrebné zohľadniť, v ich súhrne neodôvodňujú použitie ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona, ale práve naopak. Prítom len samotná skutočnosť, že tento záver okresný ani krajský súd výslovne nevyjadrili v odôvodnení svojich rozhodnutí, nemohla žiadnym spôsobom ovplyvniť postavenie obvineného, o to menej spôsobom predvídaným § 371 ods. 5 Trestného poriadku.

So zreteľom na to dovolací súd z vyššie vyjadrených dôvodov musel konštatovať, že ani dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nebol obvineným uplatnený dôvodne.

Vychádzajúc z uvedeného, najvyšší súd uvádza, že po oboznámení sa s predloženým spisovým materiálom nezistil v dovolaní napadnutých rozhodnutiach konajúcich súdov také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Obvinený v dovolaní a potom aj ďalšími podaniami opakovane navrhol, aby dovolací súd rozhodol podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku a odložil výkon dovolaní napadnutého rozhodnutia, a to až do rozhodnutia o podanom dovolaní. Vzhľadom na to, že dovolací súd dovolanie obvineného odmietol, považoval tento návrh obvineného za bezpredmetný.

Na podklade týchto úvah Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Uznesenie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.